

SÅ BYGGER VI VÄLFÄRDEN STARK IGEN

Mål och budget 2024-2026

Huddinge

Vänsterpartiet
Huddinge

Förord

Vänsterpartiet har en vision av ett Huddinge som präglas av solidaritet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa och arbetar för ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Huddinge. Alla ska ha rätt till utbildning, vård och omsorg och människor som har särskilda behov ska få den hjälp och det stöd som de behöver. Ingen diskriminering ska förekomma på grund av vare sig etnisk härkomst, kön, ålder, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Vi sätter människan före marknaden och vår utgångspunkt är ett demokratiskt samhälle där var och en har makten över sitt liv, sin vardag och är med och påverkar samhällets utveckling.

Vårt budgetförslag för 2024–2026 präglas av att den kommunala verksamheten tillgodoser medborgarnas behov och att välfärden, efter 16 år av nedskärningspolitik, byggs stark igen. Så garanterar vi möjligheterna till delaktighet och insyn och att medborgarna får en välfärd att lita på. Vi är motståndare till att utbildning, vård och omsorg säljs ut till bolag som driver verksamheten i vinstsyfte och i vissa fall även ingår i stora riskkapitalkoncerner. Vi tycker att kvaliteten i välfärden är viktigare än en obegränsad möjlighet att välja utöware och vill att våra gemensamma skattepengar återinvesteras i välfärden i stället för att hamna i privata aktörers fickor. Dialogen med fackförbunden behöver vara stark och Huddinge en lyhörd och attraktiv arbetsgivare som tar arbetsmiljön för sina anställda på allvar.

Skolan måste bli mer likvärdig och barn som är i behov av särskilt stöd ska få den hjälp och det stöd de behöver redan i tidig ålder. Lärartätheten och behörigheten måste öka, särskilt i de socioekonomiskt utsatta områdena. Tillgången till elevhälsan och kvaliteten på fritidshemmen behöver bli bättre. Kultur- och fritidsaktiviteter måste vara tillgängliga för alla barn och unga, oavsett vilken ekonomi föräldrarna har eller kommundel man bor i. Föreningslivet behöver stöttas och stärkas för att kunna ta emot de unga som på grund av höga terminsavgifter uteblir eller hamnar i fällorna hos kriminella gäng. Unga som har hamnat snett ska kunna få hjälp och komma tillbaka till en meningsfull tillvaro utan kriminalitet och känna framtidstro.

Alla ska kunna känna sig trygga och trivas i sina bostadsområden, men också kunna hitta en bostad i Huddinge med rimlig hyra. Segregationen måste brytas, miljonprogrammen rustas upp på ett ekologiskt hållbart sätt och utförsäljningar av allmännyttan ska vara ett minne blott.

Huddinge ska vara äldrevänlig och tillgängligt och vi ska förebygga ofrivillig ensamhet och digitalt utanförskap bland äldre såväl som hos funktionshindrade. Politiken ska vara inkluderande, öppen och lätt att förstå. I Huddinge ska alla vara välkomna, kunna få ett jobb och försörja sig. Skatten ska motsvara en nivå som tillgodoser alla medborgare i Huddinge en bra välfärd.

Kvinnor ska ha lika lön för lika arbete. Våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck ska förebyggas och alla kommunens verksamheter ska vara jämställdhetsintegrerade. I Huddinge ska alla vara trygga och kunna röra sig ute utan att känna någon oro, såväl kvinnor, unga som äldre och oavsett var i kommunen man bor. Vi ska ta hand om våra naturreservat och sjöar och se till att det finns gröna lekparken såväl som mötesplatser för alla åldrar och tillfällen.

Vänsterpartiet, Nujin Alacabek, oppositionsråd (V)

Innehåll

Förord.....	2
Förslag till beslut.....	6
Politisk programförklaring	9
Viktiga förhållanden för budgeten och ekonomisk ställning ...	11
Samhällsekonomisk utveckling	12
Skatteunderlagsprognos	12
Befolkningsprognos	13
Pensionskostnader	14
Ny hyresavtalsperiod	14
Ekonomiplan 2024 – 2026.....	14
Skatt, kommunalekonomisk utjämning och bidrag	15
Resultatutjämningsreserv	16
Kommunalekonomisk utjämning	16
Finansiella intäkter och kostnader	17
Volymomräkning och andra omräkningsprinciper	17
Särskilda budgetsatsningar.....	18
Lokalkostnader och lokalresursplan	21
Plan för samhällsbyggnad.....	22
Exploateringsverksamhet	22
Mål och vision för Huddinge.....	23
Ekonomisk rättvisa	23
Social rättvisa	23
Ekologisk rättvisa	23
Kommunfullmäktiges mål	25
Ekonomisk hållbarhet.....	25
Verksamheternas behov ska tillgodoses.....	25
Minska ekonomiska klyftor	25
Motverka privatisering inom välfärden.....	25
En attraktiv och bra arbetsgivare	26
Social hållbarhet.....	27
En inkluderande bostadspolitik.....	27
Fler trygga jobb	28
Hållbart och långsiktigt företagande	29
Arbete som integration.....	29
Fler jobb för unga	30
Meningsfull sysselsättning för funktionsnedsatta	30
En likvärdig skola.....	30
SFI- och Modersmålsundervisning motverkar segregation.....	31
Jämställdhet	32

Utbildning i normkritiskt tänkande.....	32
Förebyggande av hedersrelaterat våld och förtryck	33
Feministisk stadsplanering för en trygg utemiljö	33
Ökat valdeltagande för att stärka demokratin.....	34
Medborgarkontor i Vårby, Skogås och Flemingsberg.....	34
Förebygg digitalt utanförskap.....	34
Ekologisk hållbarhet	35
Nämnder	35
Förskolenämnden.....	36
Grundskolenämnden	37
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	38
Socialnämnden	39
Vård- och omsorgsnämnden.....	39
Kultur- och fritidsnämnden	41
Bygglövs- och tillsynsnämnden	42
Natur- och stadsmiljönämnden	43
Kommunstyrelsen	45
Bolag och kommunalförbund	46
Huddinge Samhällsfastigheter AB	47
Huge Bostäder AB.....	48
Södertörns Energi AB	49
SRV Återvinning AB.....	50
Södertörns Brandförsvarsförbund.....	51
Kommunkoncern.....	51
Resultat.....	52
Investeringar	52
Låneskuldutveckling	54
Låne- och borgensramar	54
Driftbudget kommunen (mnkr)	56
Balansbudget	58
Investeringsplan.....	59
Bilaga Enskilda budgetposter.....	60

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktiges mål och indikatorer fastställs i enlighet med Vänsterpartiets förslag till Mål och budget 2024–2026.
2. Driftbudget, balansbudget och finansieringsbudget fastställs i enlighet med Vänsterpartiets förslag till Mål och budget 2024–2026.
3. Investeringsbudget fastställs i enlighet med förslag till Mål och budget 2024–2026.
4. Huddinge kommun ingår under 2024 borgen så som för egen skuld för kommunens hel- eller delägda bolag, om maximalt 12 517,7 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader i enlighet med förslag till Mål och budget 2024–2026.
5. I syfte att finansiera kommunen och dess bolag, i enlighet med Huddinge kommuns finanspolicy, ska Huddinge kommuns totala upplåningsram för 2024 uppgå till 12 258,5 mnkr.
6. Lokalresursplan fastställs i enlighet med bilaga 2.
7. Verksamhetsutövare och byggherre för grundskola ändras till kommunal regi för Diametern Dp1, Kungens kurva.
8. Verksamhetsutövare och byggherre för idrottshall i Diametern Dp1, Kungens kurva, ska ske i kommunal regi.
9. Plan för samhällsbyggnad fastställs i enlighet med bilaga 3 och kommunstyrelsen får i uppdrag att påbörja samhällsbyggnadsprojekt i enlighet med bilagan.
10. Ägardirektiv för Huge Bostäder AB fastställs i enlighet med Vänsterpartiets förslag till Mål och Budget för 2024–2026 (bilaga 1).
11. Ägardirektiv för Huddinge Samhällsfastigheter AB fastställs i enlighet med Vänsterpartiets förslag till Mål och Budget för 2024–2026 (bilaga 2).

12. Ändringar i taxor fastställs i enlighet med bilaga 6, med undantag för bilaga 6.4, *Taxeändringar inom kultur- och fritidsnämndens verksamheter samt kulturskolans avgifter*, som revideras i enlighet med Vänsterpartiets förslag till Mål och budget för 2024–2026.
13. Bygglovs- och tillsynsnämnden undantas från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande av data fram till den 9 februari 2025.
14. Taxa för vatten och avlopp för år 2024 fastställs i enlighet med bilaga 7.
15. Bilaga 8 *Så styrs Huddinge* fastställs i enlighet med Vänsterpartiets förslag till Mål och Budget för 2024–2026.
16. Förslag till Mål och budget 2024–2026 i övrigt fastställs i enlighet med Vänsterpartiets förslag.
17. Skattesatsen för Huddinge kommun 2024 fastställs till 19:57 öre per skattekrona.
18. Kommunstyrelsen ges rätten att besluta om fördelning av anslag som budgeteras i reserverade medel för 2024.
19. Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över förutsättningarna för att riva det upphandlade avtalet i syfte att återta lokalvården i egen regi.
20. Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta fram ett förslag till en ny vision för Huddinge till Mål och budget för 2025 som minskar segregationen och arbetslösheten samt ökar tryggheten i de socioekonomiskt utsatta områdena i syfte att uppnå ett mer jämlikt, jämställt och hållbart Huddinge.
21. Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta fram en strategi för att öka valdeltagandet i de områden där deltagandet är lågt i relation till andra kommundelar, som del av en målsättning om att stärka demokratin i kommunen.
22. Kommunstyrelsen får i uppdrag att som del av samhällsbyggnadsplanen ta fram en handlingsplan för att tillgodose och säkerhetsställa byggande av fler hyresrätter med rimliga hyror. Markanvisningar ska ges med villkor att bostäderna ska ha rimliga hyror. Huga Bostäder AB ska ges ett särskilt ansvar för att ta fram bostäder med låga bygg- och boendekostnader.

23. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en strategi för klimatomställning i enlighet med Agenda 2030 och Parisavtalet.
24. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en nämndövergripande strategi för att stoppa nyrekryteringen till kriminella nätverk.
25. Kommunstyrelsen får som del av samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att arbeta fram en plan för säkra och hållbara skolvägar.
26. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en plan för att långsiktigt bygga kompetens genom anställningar för att minska beroendet av konsulter.
27. Kommunstyrelsen får i uppdrag att samordna näringslivs- och arbetsmarknadsfrågorna i syfte att få fler i arbete.
28. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheten att tillsammans med de kommunala bolagen och externa aktörer öka möjligheten till återbruk.
29. Förskolenämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att förlänga vistelsetiderna för barn till föräldralediga och arbetslösa till 30 timmar i veckan.
30. Grundskolenämnden får uppdrag att ta fram en övergripande plan som bidrar till ökad likvärdighet och minskar skolsegregationen.
31. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att främja samverkan mellan kommunen och näringslivet samt civilsamhället för tillskapande av fler sommarjobb.
32. Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att öka antalet avgiftsfria och meningsfulla aktiviteter för att förebygga socialt utanförskap och motverka psykisk ohälsa för barn och unga i alla åldrar.
33. Vård och omsorgsnämnden ges i uppdrag att vidta åtgärder för att minska social isolering och ofrivillig ensamhet bland äldre och funktionshindrade.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen delegerar fördelning av digitaliseringspotten från reserverade medel till kommundirektör.

Politisk programförklaring

Vänsterpartiet är ett ekologiskt och feministiskt parti på socialistisk grund. Vår politik har målet att skapa ett inkluderade, socialt och ekonomiskt jämställt samhälle som verkar i samklang med naturens resurser och inom ekologiska ramar. Vår politik syftar mot att minska klyftorna i samhället och stärka demokratin och alla människors möjligheter och delaktighet.

Huddinge är både till yta och befolkningsmängd en stor kommun. Inom kommunen finns både tätorter med viktig industri och företag såväl som vidsträckta skogs- och naturområden, jordbruk och stora villaområden. Livsvillkor, resurser och förutsättningar skiljer sig åt markant för människor i olika delar av kommunen. Boendesegregationen ser Vänsterpartiet som en pådrivande faktor för den växande ojämlikheten i kommunen. Miljonprogrammets hyresrätter från 1970-talet dominerar orter som Flemingsberg, Vårby, Trångsund och Skogås. Husen är nedgångna efter decennier av eftersatt underhåll; omkringliggande närsamhälle har berövats god samhällsservice såsom välfungerande förskolor och skolor, kulturliv och kommunikation. Den undermåliga boendemiljön, trångboddheten, livsmiljön och samhällets reträtt från dessa områden har drivit på segregationen, ökat klyftorna och möjliggjort för kriminalitet och gängvåld att växa. Den relativa fattigdomen i dessa områden är avsevärt högre jämfört med andra områden i Huddinge.

Under sexton år skar det borgerliga styret ned i välfärdens resurser, vilket har försämrat den kommunala servicen för våra medborgare. I valet 2022 satte Huddingeborna stopp för borgarnas ohållbara politik och valde ett nytt styre där Vänsterpartiet fått en nyckelroll. I underlaget för det nya Mittenstyret kommer Vänsterpartiet vara garanten för att välfärden prioriteras och att samhället byggs starkare igen.

Vänsterpartiets politik syftar till att bryta segregation och utanförskap. Vi vill ha ett Huddinge där människor tryggt kan lita på samhällets närvaro och som stöttar dem som behöver, ett solidariskt samhälle där alla bidrar efter förmåga och kompetens och ges förutsättningar för ett gott liv genom en gemensam och solidarisk välfärd. De stora skillnaderna mellan socioekonomiska förutsättningar i

de olika kommundelarna och bostadsområdena vill Vänsterpartiet arbeta bort. Vi vill bygga fler hyresrätter med rimliga hyror i Huddinge så att människor har någonstans att bo utan att behöva bli skuldsatta av höga lån och räntekostnader. Vi vill se substantiella satsningar på skolan, med mindre klasstorlekar, fler speciallärare och en utvecklad och fritidsverksamhet. Vi vill att alla barn och unga ska ha tillgång till meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter som är avgiftsfria efter skolan. Vi vill även se en mer blandad bebyggelse i kommunen så att människor med olika livsbakgrund träffas och möts, i tvättstugan, på förskolan, idrottsplatsen och i livsmedelsaffären. Detta är en viktig förutsättning för att klyftorna i samhället ska börja minska i stället för att fortsätta öka.

I Vänsterpartiets Huddinge ska man både kunna växa upp, leva och åldras tryggt med tillgång till skola, arbete, meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter oavsett var man är född och vilka föräldrar man har eller vart i kommunen man bor. I Vänsterpartiets budget för Huddinge 2024–2026 finns substantiella satsningar på välfärden, kulturen och den gröna omställningen. Förskolan, skolan, äldreomsorgen och det sociala arbetet ges bättre resurser. Särskilda satsningar i de socioekonomiskt utsatta områdena ska motverka utanförskap och rekrytering till gäng och kriminalitet. Huddinge kommun ska vara en arbetsgivare som erbjuder bra arbetsvillkor, en bra arbetsmiljö och goda möjligheter till att utvecklas inom sin profession. Våra arbetsplatser ska erbjuda heltidsanställningar för alla som vill och vikariaten inom välfärdsyrken ska minska genom fler fasta anställningar. De höga talen av arbetsrelaterad stress och sjukskrivningar kommer att ges särskild uppmärksamhet och åtgärder införs.

I de politiskt och ekonomiskt mörka tider som Sverige står inför behöver Huddinge rusta sig starkt. Krig och oro i omvärlden, inflationen och Tidöpartiernas politik skapar nedskärningar som kommer att försämra välfärden och öka segregationen ytterligare i Huddinge. Människors trygghet, välfärd och jobb måste garanteras trots inflation, lågkonjunktur och oro i omvärlden. Vänsterpartiets strategi är att Huddinge måste förstärka välfärden för att ta oss igenom de närmaste krisåren. Vår politik bygger på att skapa ett samhälle där vi gemensamt och solidariskt finansierar välfärden för att möta kommande utmaningar. Vi vill säkerställa en långsiktig ekonomisk stabilitet för kommunens

verksamheter då det gagnar alla Huddingebor. Den gröna omställningen, omsorg och skydd av natur, vatten och artrika områden är investeringar för framtiden.

Den skatt som Huddingeborna betalar måste vara rimlig och proportionerlig i förhållande till de behov och utmaningar som Huddinge har idag och i framtiden, men också tillgodose verksamheternas behov. Kostnaderna för ett starkare, grönare och tryggare samhälle måste därför bäras solidariskt av alla i kommunen. För detta behövs en starkare ekonomi som ger större möjligheter till långsiktiga investeringar och ett hållbart samhälle för framtiden.

Resultatet av valet 2022 såg till att ett maktskifte kunde ske. Vänsterpartiet tar ansvar för Huddinge och har i överenskommelse med Mittenstyret 17 reformer som ska drivas igenom under mandatperioden. Dessa reformer, såsom exempelvis rätt till heltid inom äldreomsorgen, gratis frukost på kommunens alla grundskolor, öka det socioekonomiska stödet, stötta föreningar som tar emot barn och unga som erbjuder avgiftsfri aktiviteter, fria arbetskläder för förskolepersonal, gratis mensskydd på kommunens skolor, fritidsgårdar och idrottshallar samt direktiv om att bygga fler hyresrätter med rimliga hyror och sänkta inkomstkrav i kommunens allmännyttiga bostadsbolag Huga Bostäder AB, ska genomföras under mandatperioden och är en bit på vägen mot en mer jämlik, jämställd och ekologiskt hållbar kommun.

Viktiga förhållanden för budgeten och ekonomisk ställning

I detta kapitel redogörs för Huddinge kommuns övergripande ekonomiska förutsättningar för budgetåret 2024 och planeringsåren 2025–2026. Centrala utgångspunkter är kommunens prognos för befolkningsutvecklingen, samt prognoser för skatteunderlaget och pensionskostnaderna.

Samhällsekonomisk utveckling

Den globala konjunkturen dämpas på bred front till följd av den pågående inflationsbekämpningen. Penningpolitiken är starkt åtstramande och finanspolitiken är stram. Globala utbudsstörningar från pandemin och de ekonomiska effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina har klingat av, men oron för nya störningar är fortsatt stor.

Svensk ekonomi drabbas hårt av den pågående inflationsbekämpningen och BNP faller i år. Högt skuldsatta svenska hushåll, vars känslighet för förändrade marknadsräntor är hög, bidrar till den snabba nedgången. Trots en svag BNP-utveckling har arbetsmarknaden än så länge stått stark, inte minst tack vare en hög sysselsättningsgrad.

Inflationstoppen bedöms av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) vara passerad och minskar nu, även om den fortfarande ännu ligger klart över Riksbankens inflationsmål på två procent.

I Riksbankens penningpolitiska rapport från september förväntas styrräntan i Sverige toppa på 4,1 procent under 2024. Först under 2026 väntas Riksbanken inleda en serie av sänkningar. SKR och Konjunkturinstitutet har en något mer optimistisk prognos vad gäller det framtida ränteläget, där årsgenomsnittet för svenska styrräntan förväntas ligga runt 3,5 procent för 2024 för att sedan under 2025 gå ner till ett årsgenomsnitt på cirka 2 procent.

Skatteunderlagsprognos

Skatteintäkterna står för 85 procent av kommunens intäkter. Hur skatteunderlaget utvecklas har därför stor betydelse för kommunens ekonomiska förutsättningar. Kommunens intäkter är dock inte enbart hur skatteunderlaget utvecklas i Huddinge, utan det sker omfattande omfördelning genom inkomstutjämnningen, vilket medför att rikets skatteunderlagsutveckling är viktig för hur kommunens intäkter utvecklas.

Tabell 1 Skatteunderlagsprognoser för riket, årlig procentuell förändring

	2022	2023	2024	2025	2026	Totalt
SKR okt-23	5,6	4,7	3,3	5,0	4,3	25,1

Regeringen sep-23	5,7	4,6	3,3	4,2	5,0	25,0
Ekonomistyrn.verket sep-23	5,8	4,8	3,8	4,2	4,3	25,1

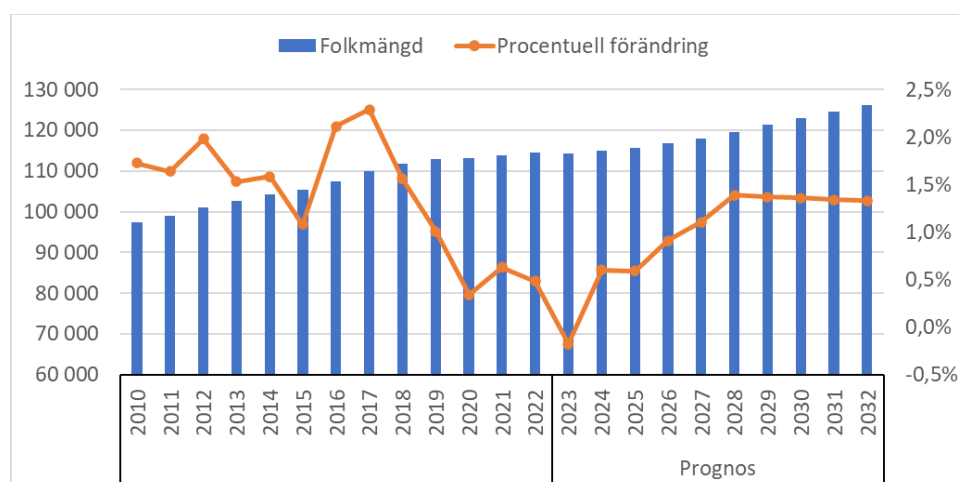
Huddinge kommun utgår från SKR:s skatteunderlagsprognoser i budgetarbetet, då SKR historiskt har haft den högsta träffsäkerheten. En procentenhets förändring motsvarar drygt 60 mnkr för Huddinge kommun.

Befolkningsprognos

Huddinge har haft en hög befolkningstillväxt, under tioårsperioden före pandemin ökade kommunens befolkning i genomsnitt med 1,6 procent per år. Under och efter pandemin har utvecklingen varit avsevärt svagare för såväl Stockholms län som Huddinge kommun. Länet ökade sin befolkning med 0,5 procent under första halvåret 2023, medan Huddinge kommun hade en minskning på 0,1 procent eller 125 personer (jämfört med budgeterad ökning med 420 personer).

Åldersgrupperna med störst negativ avvikelse är barn och ungdom beroende på låga födelsetal och mindre inflyttning av barnfamiljer.

Den negativa befolkningsutvecklingen har inneburit att prognosticerad befolkningsökning har skruvats ner till 0,6 procent per år 2024 och 2025, samt knapp en procent 2026. Nedrevideringen påverkar att skatteintäkterna blir lägre och att framför allt förskolenämnden och grundskolenämnden får färre barn och elever än förväntat.

Valfrihetssystem finns i flera av kommunens budgettunga verksamheter, såsom förskolan, grundskolan, gymnasieskolan, hemtjänst och särskilt boende. När målgrupperna minskar blir det särskilt viktigt ur ett ekonomiskt perspektiv att kommunens egna verksamheter upprätthåller sin andel av målgruppen. Om så inte sker, kommer nämndens ekonomiska ställning pressas från två håll. För det första riskerar egen regi-verksamheter ett försämrat ekonomiskt resultat när volymerna minskar, då det kan vara svårt att minska de fasta kostnaderna inom exempelvis grundskolan i samma utsträckning som intäkterna minskar vid färre elever. För det andra behöver nämnden kompensera de fristående utförare motsvarande medelkostnaden för en elev.

Pensionskostnader

På grund av den höga inflationen sker en dramatisk ökning av pensionskostnaderna och pensionskulden 2023 och 2024.

För Huddinges del ökar pensionskostnaderna till 722 mnkr år 2024, vilket kan jämföras med 350 mnkr 2022. Pensionskostnaderna 2024 utgör nästan tio procent av kommunens kostnader. 2025 års kostnader beror bland annat på inflationen (KPI) i juni 2024, vilken antas vara avsevärt lägre än föregående år. Pensionskostnaderna förväntas därför bli lägre än 500 mnkr år 2025.

Ny hyresavtalsperiod

Kommunen och Huddinge Samhällsfastigheter har treåriga hyresavtalsperioder. År 2024 kommer ett nytt treårigt hyresavtal mellan kommunen och Huddinge Samhällsfastigheter att träda i kraft. Prisökningar och högre räntor medför att hyrorna generellt har ökat. Nämnderna kompenseras för de kostnadsökningar som följer av den nya avtalsperioden med totalt ca 82 mnkr.

Ekonomiplan 2024 – 2026

Ekonomiplanen utgår från fastställd budget för 2023, reviderad befolkningsprognos i september 2023, Sveriges Kommuner och Regioners senaste

skatteunderlagprognos och SCB:s preliminära beräkningar över utjämningsystemen.

Tabell 2: Ekonomiplan 2024–2026, mnkr

	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamheten	-7 428,43	-7 500,64	-7 752,21
Exploatering	85,00	130,00	140,00
Avskrivningar	-243,93	-263,93	-283,93
Verksamheten netto	-7 587,37	-7 634,58	-7 896,15
Skatteintäkter	6 399,89	6 717,47	7 007,50
Kommunal utjämning	1 169,04	1 104,74	1 070,06
Skatt, utjämning	7 568,93	7 822,20	8 077,57
Verksamhetens resultat	-18,4	187,6	181,4
Finansiella intäkter	425,0	457,9	493,2
Finansiella kostnader	-436,9	-359,1	-373,0
Årets resultat	-30,3	286,4	301,6
Årets resultat ekonomiskt mål	-115,3	156,4	161,6
Årets resultat % av skatt och utjämning	-0,4%	3,7%	3,7%
Konjunkturutjämningsresultatutjämningsreserv	30,3	0	0
Årets resultat, netto	0	3,7%	3,7%

Resultatet enligt kommunens finansiella mål beräknas till -30,3 mnkr 2024, vilket motsvarar ett underskott på 0,4 procent av skatt och utjämning. Vi gör undantag mot balanskravet och åberopar synnerliga skäl med anledning av de tillfälligt skenande pensionskostnaderna. Underskottet återställs till nettonollresultat genom uttag av resultatutjämningsreserven på 30,3 mnkr.

Skatt, kommunalekonomisk utjämning och bidrag

Kommunalskatten i Huddinge år 2024 är beräknad till 19,57 öre per skattekrona

Tabell 3: Skatt, kommunalekonomisk utjämning och bidrag 2024–2026, mnkr

Intäkt/kostnad	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Allmän kommunalskatt	6 399,9	6 717,5	7 007,5
Inkomstutjämningsbidrag	529,6	557,9	585,7
Kostnadsutjämningsbidrag	241,6	226,4	200,4
Regleringsbidrag/-avgift	349,8	273,4	237,8
Avgift till LSS-utjämning	-162,7	-163,6	-164,6
Kommunal fastighetsavgift	210,7	210,7	210,7
Summa skatt, utjämning, bidrag	7 568,9	7 822,2	8 077,6

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige har beslutat om lokala riktlinjer för resultatutjämningsreserv. Maxgränsen för resultatutjämningsreserven är 10 procent av intäkterna från skatter och utjämning, vilket också är den totala avsättningen till resultatutjämningsreserven 703 mnkr för i år.

Reserven är avsedd att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, med syfte att täcka sviktande skatteunderlag vid befarad eller konstaterad konjunkturedgång. Riktvärdet för när det är tillåtet att disponera medel ur reserven är när den årliga tillväxten i det underliggande skatteunderlaget i riket är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. En ytterligare förutsättning är att medlen från resultatutjämningsreserven ska täcka ett negativt balanskravsresultat. SKR prognosticerar att det underliggande skatteunderlaget kommer att växa med 3,5 procent 2024, vilket är lägre än tioårssnittet. 2024 års underskott täcks upp med medel ur resultatutjämningsreserven, vilket innebär ett uttag om 30,3 mnkr.

Kommunalekonomisk utjämning

I syfte att ge likvärdiga ekonomiska förutsättningar mellan landets 290 kommuner finns kommunalekonomisk utjämning som främst utjämnar för skillnader i skattekraft (inkomstutjämnningen) och strukturellt behov som befolkningssammansättning, geografi och socioekonomi (kostnadsutjämnningen). Därutöver finns bland annat en regleringspost som är skillnaden mellan statens generella statsbidrag och sektorns bidrag från främst inkomst- respektive kostnadsutjämnningen. Regleringsposten påverkas framför allt av ändrade nivåer av det generella statsbidraget. Under kommunal utjämning redovisas även intäkter från kommunala fastighetsavgiften. Huddinge kommuns skattekraft är 106 – det vill säga sex procent över riksgenomsnittet. Kommunens inkomstutjämningsbidrag blir därför 530 mnkr år 2024. Enligt kostnadsutjämnningen har Huddinge kommun en behovsstruktur som är fyra procent högre än rikssnittet och därför får kommunen ett bidrag på 241 mnkr. Regleringsposten förväntas bli 350 mnkr, vilket är högre än 2023 främst på grund av höjda generella statsbidrag.

Huddinges standardkostnad inom LSS-utjämningslagen (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) är lägre än genomsnittet för riket och för 2023 beräknas en avgift på 171 mnkr. Den kommunala fastighetsavgiften år 2023 beräknas preliminärt till 204 mnkr, en ökning med 8 mnkr jämfört med 2022.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av räntor och borgensavgifter på utlåning och vidareutlåning till kommunala bolag, räntor på banktillgodohavanden eller annan placering av likviditetsöverskott, samt utdelning från kommunala bolag. I ekonomiplanen är det inräknat 12 mnkr i utdelning från Södertörns Energi AB för 2024, och 6 mnkr per år för 2025–2026. Enligt överenskommelse mellan Vänsterpartiet och Mittenstyret ska vinstuttaget fasas ut under mandatperioden. I vårt budgetförslag görs inget vinstuttag från Huga Bostäder AB.

De finansiella kostnaderna består av främst räntor på den upplåning som görs av kommunens internbank för vidareutlåning, finansiella kostnader för pensionsskulden samt indexuppräkningsavseende åtaganden kopplade till medfinansiering. Sammantaget har budgeten för finansnettot 2024 beräknats till -6 mnkr att jämföra med -29 mnkr i budgeten för 2023. Finansnettot påverkas positivt av att högre räntor innebär ett bättre utfall för kommunens vidareutlåning, samtidigt som räntekostnaderna då ökar för bolagen. Finansiella kostnader för pensionsskulden beräknas till 154 mnkr 2024, 57 mnkr 2025 och 36 mnkr 2026.

Volymräkning och andra omräkningsprinciper

Volymförändringar är beräknade utifrån kommunens befolkningsprognos per september. Antalet barn och ungdomar sjunker i Huddinge, vilket främst påverkar förskolenämnden och grundskolenämnden.

Volymförändringar är beräknade med kommunens befolkningsprognos och verksamhetsstatistik som grund. Andelen barn som beräknas vara inskrivna i förskolan är i princip oförändrat jämfört med tidigare budgetperiod. Elever i gymnasiesärskolan har beräknats öka mer de kommande åren och antalet elever är uppjusterat i volymberäkningen. Som en följd av arbetet med att fler äldre ska

kunna bo hemma längre förväntas andelen äldre på särskilt boende minska och antalet hemtjänsttimmar per invånare öka. Natur- och stadsmiljönämnden får ett tillskott på 1,5 mnkr 2024 för drift och underhåll av nya objekt (gång- och cykelvägar, parker, lekplatser, med mera).

Tabell 4 Volymförändring (mnkr) jämfört med föregående år

Nämnd	2024	2025	2026	Summa
Kommunstyrelse	-1,7	1,8	2,8	3,0
Förskolenämnd	-30,9	-2,0	0,0	-32,9
Grundskolenämnd	-20,0	-12,1	-11,0	-43,1
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	-11,2	6,1	8,4	3,4
Socialnämnd	11,4	7,5	3,9	22,9
Vård- och omsorgsnämnd	22,8	26,6	32,6	82,0
Kultur- och fritidsnämnd	-0,6	0,6	0,9	1,0
Natur- och stadsmiljönämnd	1,4	0,7	0,2	2,2
Bygglovs- och tillsynsnämnd	-0,2	0,2	0,4	0,4
Revision	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarverksamhet	0,1	0,0	0,1	0,1
Budget/Plan	-29,0	29,4	38,4	38,9

Nämnderna kompenseras till fullo för höjda hyror för Huddinge Samhällsfastigheters lokaler och ändrade pensionskostnaderna.

Särskilda budgetsatsningar

Utöver att täcka upp för nämndernas kostnader för volymförändringar, pensioner och lokalhyror, avsätter Vänsterpartiet medel för att kompensera samtliga nämnder fullt ut för pris- och löneutvecklingen. Detta utgör den enskilt största budgetposten, och är helt avgörande för att stoppa nedskärningar.

Efter decennier av svältkur i välfärden där verksamheterna har gått på knäna vill vi göra tvärtom, och ge samtliga nämnder luft i systemet genom att tillskjuta medel motsvarande en procent av nämndens ram. Detta tillskott sker i form av en fond för varje nämnd och ska kunna disponeras av nämnden för kompetensutveckling, arbetsmiljöåtgärder och kvalitetssäkring av verksamheten, där behov uppstår.

Utöver uppräkningsarna och fonderna satsar vi stort på stärkt kvalitet och utökning av den kommunala välfärdsservicen genom riktade satsningar. Vi anser att

väljärden ska ha beredskap för invånarna i alla livets skeenden; från barnavård, skola, arbete och boende till äldreomsorg.

Förskolan Huddinge ska erbjuda goda anställnings- och arbetsförhållanden för sina anställda. Förskolenämnden ska i större utsträckning jobba planmässigt med att stärka personalens kompetens där de önskar. Personalen ska ges förutsättningar att planera verksamheten med obligatorisk planeringstid. Vi vill se över återinförandet av en öppen förskola i Visättra.

Lärartätheten och andelen behöriga lärare ska öka och ökningen ska främst ske i de skolor som behöver det mest genom ett utökat socioekonomiskt omfördelningsstöd. Våra budgetsatsningar innebär mindre klasstorlekar, fler specialpedagoger och höjning av skolbarnomsorgens kvalitet och förstärkt modersmålsundervisning. Kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck ska finnas på varje skola, och våld i nära relationer ska motverkas.

Minutjakt och pressade scheman inom hemtjänst och äldreomsorg ska ersättas med en ny modell som sätter vårdtagaren och behoven i fokus. Vi förstärker arbetet med funktionshinderfrågor och med att motverka det digitala utanförskapet. En utredning ska också tillsättas om att avveckla LOV inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområden. Som ett första steg mot sex timmars arbetsdag vill vi införa ett pilotprojekt inom äldreomsorgen, och även inom socialförvaltningens individ- och familjeenhet. Rätten till heltid genomförs som ett resultat av Vänsterpartiets förhandling med Mittenstyret

Kommunstyrelsen får ett tillskott för arbetet med att öka valdeltagandet i kommunens utanförskapsområden. Vänsterpartiet vill öka kommunens närvaro i fler kommunområden genom medborgarkontor. Enligt överenskommelse mellan Vänsterpartiet och Mittenstyret kommer en utredning om kommunens höga sjukskrivningstal presenteras och föreslå åtgärder.

Kultur och fritidssysselsättning vill Vänsterpartiet göra tillgängligt för fler genom en avgiftsfri kulturskola och avgiftsfria aktiviteter för barn och unga. Ett Sportotek/fritidsbank kommer startas för utlåning av fritids- och idrottsutrustning genom en överenskommelse mellan Vänsterpartiet och Mittenstyret.

Föreningar som får kommunalt stöd för sin verksamhet måste följa grundläggande demokratiska principer och verka för jämställdhet och mot diskriminering. En överenskommelse mellan Vänsterpartiet och Mittenstyret ska göra kontrollen av föreningarnas efterlevnad av dessa villkor tydligare. Vi vill se över ett införande av en fritidsgård i Masmö och ett bibliotek i Trångsund.

Mot bakgrund av den pågående våldsvågen är det helt avgörande att satsa på det förebyggande arbetet och på människorna i frontlinjen i detta arbete. Därför satsar vi på avhopparverksamheten samt dubblar antalet fältsekreterare i kommunen. Dessa fältsekreterare ska ha en naturlig koppling till sina områden och skapa trygghet, särskilt bland ungdomar.

Huddinge ska satsa på att minska utsläppen och införa en informationskampanj om vad man som medborgare kan göra för att minska sin klimatpåverkan. Huddinge Samhällsfastigheter AB och Huga Bostäder AB ska ha solpaneler på taken där det är möjligt. Feministisk stadsplanering ska praktiseras vid nybyggnation för att göra det offentliga rummet tryggare för kvinnor och vid nybyggnation ska också verktyget grönytefaktor (GYF) praktiseras. Hanteringen och reningen av våra vattendrag behöver prioriteras, bland annat genom fosforfällning i Drevviken.

Politikerarvoden föreslås sänkas till 2010:s nivå, vilket innebär en besparing på 7,3 mnkr.

Satsning	Nämnd	2024	2025	2026
Uppräkning för löner och priser	Samtliga	200	150	150
Fonder	Samtliga	69	75	75
Kompetensutveckling	FSN/VON	5	5	5
Modersmål	FSN/GSN/GAN	4	4	4
Socioekonomiskt omfördelningsstöd	GSN	20	40	60
Stöd till barn med särskilda behov	FSN/GSN	10	10	10
Elevhälsa	GSN	3	3	3
Kvalitet på fritidshem	GSN	4	4	4
Skolornas ute- och rastmiljöer	GSN	6	4	2
Minskade barngrupper	GSN	5	5	5
Stärkt kvalitet funktionshindersområdet	VON	1	1	1
Pilotprojekt sex timmars arbetsdag SÄBO	VON	1	3	6
Våld i nära relationer	SN	3	3	3
Avhopparverksamhet	SN	6	6	6
Dubblat antal fältsekreterare	SN	4	4	4

Pilotprojekt sex timmars arbetsdag IFO	SN	1	3	6
Institutionsplacering, stärkt barnskydd m.m.	SN	44,1	46	46
Feministisk stadsplanering	NSN	1	1	1
Upprustning miljonprogrammets utemiljöer	NSN	3	2	1
Fler mötesplatser och lekparkar	NSN	4	1	
Rening av sjöar	NSN	2	1	
Inför GYF	NSN	0,5	0,5	0,5
Stöd till studieförbunden	KFN	4	4	4
Avgiftsfri kulturskola	KFN	3	3	3
Normkritiskt tänkande fritids	KFN	0,5	0,5	0,5
Motverka digitalt utanförskap	KS	1	1	1
Ökat valdeltagande	KS	2	2	2
Stärkt kvalitet yrkesutbildning	GAN	2	2	2
Stärkt kvalitet SFI	GAN	2	2	2
Bibliotek i Trångsund	RM*	2	2	2
Fritidsgård i Masmo	RM	2	2	2
Utredningar				
Öppen förskola Visättra	FSN	1,5	6	8
Införande av Borlängemodellen	GSN	0,5	4	6
Lokal och inköp för bemannade skolbibliotek	GSN	0,5	3	5
Tillagningskök	GSN	0,5	2	4
Påbörja avveckling av LOV	VON	0,5	1	2
Inventering lokal för bibliotek i Trångsund	KFN	0,5		
Utreda medborgarkontor	KS	0,5	4	4
Motverka äldres ensamhet	KFN/VON	1,5	1,5	1,5

*RM avser reserverade medel.

Lokalkostnader och lokalresursplan

Kommunen och Huddinge Samhällsfastigheter har treåriga hyresavtalsperioder. År 2024 kommer ett nytt treårigt hyresavtal mellan kommunen och Huddinge Samhällsfastigheter att träda i kraft. Prisökningar och högre räntor medför att hyrorna generellt har ökat. Nämnderna kompenseras för de kostnadsökningar som följer av den nya avtalsperioden med totalt ca 82 mnkr.

Lokalresursplanen (se bilaga 2) innehåller uppdrag och förstudier för att möta nämndernas framtida lokalbehov. 2024 års lokalresursplan har utvecklats utifrån kommunens lokalförsörjningsprocess, föregående års lokalresursplan, och den vidareutvecklar styrprocesser, samarbete med förvaltningar i syfte att säkerställa tillgången av verksamhetslokaler, anläggningar och vissa bostadstyper.

Kommunens verksamhetslokaler och verksamhetsanläggning ska bidra till en ändamålsenlig, effektiv och sund verksamhetsmiljö som skapar förutsättning för

hög produktivitet och kvalitet i kommunens verksamheter. Kostnaderna ska vara så låga som möjligt och med största möjliga nytta. Detta kräver samordning och planering med ett kommunövergripande perspektiv. Ändamålsenlighet handlar om att verksamheten ska ha lokaler och anläggningar som är anpassade efter verksamhetens behov, med en god arbetsmiljö för kommunens personal.

Plan för samhällsbyggnad

Plan för samhällsbyggnad redovisar projektportföljen för samhällsbyggnadsprojekt och dess konsekvenser samt utgör underlag för beslut om vilka samhällsbyggnadsprojekt som föreslås påbörjas under budgetåret. Tretton exploateringsprojekt och nio investeringsprojekt planeras att starta under 2024. Bilagan beskriver också prognostiserade nettoinvesteringar och utfall i exploateringsverksamheten till följd av pågående samhällsbyggnadsprojekt.

Exploateringsverksamhet

I resultat från exploateringsverksamheten redovisas nettointäkter från markförsäljningar, intäkter i form av gatukostnads- och exploateringsersättning för investeringar i allmänna anläggningar samt nettokostnader för framtagande av detaljplaner och planprogram.

Resultatet från exploateringsverksamheten är i ekonomiplanen beräknat till en nettointäkt om 355 mnkr för perioden 2024–2026. För 2024 budgeteras ett utfall om totalt 85 mnkr varav 60 mnkr avser nettointäkter från markförsäljning och 40 mnkr avser gatukostnads- och exploateringsersättning. Nettokostnaderna för framtagande av detaljplaner och planprogram uppgår till 15 mnkr. För 2025 och 2026 förväntas intäkterna från markförsäljningen öka men de totala intäkterna för kommande femårsperiod är ca 150 mnkr lägre än motsvarande period i Mål och budget 2023. Förändringarna beror på att intäkter skjutits fram i och med det förändrade marknadsläget. Kommunen har genom avtal med Svenska Kraftnät åtagit sig att betala ersättning för att kraftledningarna rivs och exploateringsbar mark skapas. Bedömningen är att ledningarna har rivits 2025 och då ska en ersättning på 47 mnkr betalas ut vilket påverkar resultatet från exploateringsverksamheten.

Mål och vision för Huddinge

Vår politik tar avstamp i socialism, feminism, antirasism och grön omställning. Genom denna politik skapar vi ett rättvist, jämlikt och grönt Huddinge.

Ekonomisk rättvisa

Enligt Vänsterpartiet borde ekonomin ingå i demokratin. Med det menar vi att alla ska få ta del av den rikedom som vi gemensamt skapar. Idag går trenden åt det motsatta hållet, där den rikaste procenten får en allt större del av kakan.

Ekonomisk rättvisa och demokrati är även att de anställda ges inflytande över verksamheten som de jobbar i. Ett viktigt steg i den riktningen är att involvera facket i kommunens olika beslutsfattanden, inte minst vad gäller budgeten. Skatten ska användas som verktyg för att jämna ut livschanserna för Huddinges medborgare och skapa ekonomisk rättvisa.

Social rättvisa

Vi vill att Huddinge ska präglas av social rättvisa. Alla människor ska ha rätt till samma stöd och ett lika starkt socialt skyddsnät om något skulle hända i vardagen eller på jobbet. Utanförskapet i samhället måste motverkas. Genom att satsa på avhopparverksamheter, förberedande insatser i skola och fler insatser för folk i missbruk och kriminalitet kan vi hjälpa fler till ordnade levnadsförhållanden. Långtidsarbetslösa och unga behöver komma ut i arbetslivet genom satsningar på sommarjobb, praktikplatser och utbildningar. Vi behöver trygga och tillgängliga utemiljöer som är till för alla oavsett kön eller tid på dygnet. Kvinnor som utsätts för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och diskriminering ska få den hjälp de behöver.

Ekologisk rättvisa

Huddinge ska vara en kommun som präglas av ekologisk rättvisa. Det ska vara

lätt att göra rätt och om det är något som pandemin har visat oss är att vi kan motverka klimatförändringarna genom vårt beteende i vardagen. Därför behöver vi satsa på en stark kollektivtrafik för att binda samman de yttre kommundelarna och motverka utsläppen och undvika att bygga motorvägar och fler biledler. Fler cykel- och gångvägar behöver byggas. Kommunen ska underlätta källsortering och hållbara lösningar för kommuninvånarna samtidigt som man ska vara ett föredöme för ekologiska energikällor genom investeringar i fler solceller på kommunens fastigheter. Kommunens fordonsflotta ska vara fossilfri och överkonsumtionen och matsvinnet behöver motverkas genom tillagningskök på alla kommunens grundskolor. Vi behöver ha nära till skogs- och naturområden i kommunen. Under pandemin har fler besökt naturreservaten vilket har resulterat i ett ökat underhållsbehov. Vi vill ge medel till verksamheterna för att uppmuntra invånarna till en hälsosam och aktiv livsstil.

Den planerade Tvärförbindelse Södertörn måste stoppas. Stora motorvägsbyggen och ökad bilism är inte hållbara för klimatet. Det kommer öka koldioxidutsläppen och partikelhalterna i luften. Större satsningar behöver läggas på smarta lösningar för spårbunden och kollektivtrafik genom ett utbyggt spårnät med fler busslinjer och fler cykelvägar som binder samman kommundelarna.

Klimatet är en ödesfråga. För att öka kunskapen för kommunens invånare behöver vi fler klimatkampanjer. Köttkonsumtionen måste minskas i kommunala verksamheter och bytas ut mot vegetariska och ekologiska alternativ.

Grönytefaktorn (GYF) måste vara en komponent i styrningen för byggprojekten. Genom att implementera GYF i översiktsplanen och tidigt i planprocessen så har kommunen möjlighet att kräva detta vid all nybyggnation. Fler grönytor behövs för att underlätta dagvattenflödet och ökat koldioxidupptag. Kommunen behöver utlysa klimatnödläge för att kunna påbörja en klimatomställning.

Torvbildande våtmarker binder dubbelt så mycket koldioxid som alla världens skogar. Till följd av jordbruk har en stor del av alla Sveriges naturliga våtmarker torrlagts. Återställande av våtmarker är en viktig klimatåtgärd men också ett sätt att återskapa naturliga ekosystem. Huddinge kommun ska därför företa en inventering av torrlagda våtmarker och, där möjligt, återställa våtmarker.

Kommunfullmäktiges mål

Våra mål och visioner för Huddinge konkretiseras till mål för kommunfullmäktige, som beskrivs i detta avsnitt. Målbeskrivningarna fungerar som styrmodeller och ska prägla alla beslut som fattas i vår kommun.

Ekonomisk hållbarhet

Verksamheternas behov ska tillgodoses

Ekonomisk hållbarhet innebär på kort sikt en stabil kommunal ekonomi med kontrollerade inkomster och utgifter samt ansvarsfullt underhåll av gemensamma tillgångar. På lång sikt handlar det om hur vi finansierar vår gemensamma välfärd och skapar en ekonomisk utveckling som gynnar alla. För att upprätthålla den önskade välfärden krävs pålitliga finansieringsmetoder utan privata vinstintressen. Som generell princip ska kommunen inte sälja ut kommunala verksamheter till privata vinstorienterade företag. Vår målsättning är att ge kommunens invånare en högkvalitativ välfärd med en skola som minskar ojämlikheter, tillgänglig kultur och fritidsaktiviteter samt en värdig äldreomsorg av högsta standard.

Minska ekonomiska klyftor

Sverige har sett en kraftig ökning av ekonomisk ojämlikhet, vilket påverkar samhället som helhet. Vi strävar efter att minska ojämlikheten i Huddinge och jämför oss med demografiskt liknande kommuner för en rättvis jämförelse.

Motverka privatisering inom välfärden

Privatisering av välfärden har visat sig skapa stora problem under 16 års högerpolitiskt vanstyre i kommunen. Huddinge kommun måste våga ompröva den väg som det tidigare borgerliga styret slog in på för 17 år sedan. Vi motsätter oss utförsäljning av kommunala verksamheter till privata företag. Vi förespråkar en expanderad välfärdssektor för att bemöta den ekonomiska krisen.

Medan de privata alternativen kan välja bort vårdtagare eller elever har kommunen ett ansvar att alltid ta emot den som behöver vård eller utbildning. Skolbolag kan försätta en filial i konkurs, vilket gör att de kommunala verksamheterna alltid behöver ha en viss överkapacitet. Samtidigt är det hos de kommunala aktörerna sparkraven dyker upp eftersom tilldelningen av elevpeng är densamma för privata aktörers skolor som för de kommunalt drivna skolorna. Privatisering kräver också ökad administration genom exempelvis upphandlingar och minskar den politiska styrningen. Vi vill återta så mycket verksamhet som möjligt i egen regi för att främja likvärdighet och minska segregation.

Andelen verksamhet i egen regi ska öka år för år under perioden.¹

Indikatorer	2020	2021	2022	Målvärde 2030
Egentlig verksamhet i kommunal regi (%)	74,4 %	73 %	72,2 %	Öka

En attraktiv och bra arbetsgivare

Huddinge kommun ska vara en modern arbetsgivare med heltidsanställningar, kompetensutveckling, trygghet på jobbet, bra arbetsmiljö och personalinflytande. Vi anser att även upphandlade verksamheter bör ha goda arbetsvillkor.

Huddinge kommun har länge haft budgetar som inte ger en rättvis pris- och lönekompensation, vilket i praktiken innebär lönesänkningar för personalen. Detta påverkar personalens trivsel och kontinuitet negativt. Vi måste förbättra löneutvecklingen för att behålla vår personal och uppmuntra kompetensutveckling inom kommunen.

Att ge personalen inflytande och arbetsmiljöcertifiera chefer är avgörande för att skapa en trivsam arbetsplats och minska personalomsättningen.

Effektiviseringssträvan har lett till nedskärningar i kommunal verksamhet. Det är viktigt att återuppbygga vår välfärdssektor för att attrahera fler medarbetare och stödja kommunens tillväxt.

Idag tvingas många kvinnor in på osäkra tim- och deltidsanställningar inom bland annat omsorgsyrken. Vänsterpartiet har i samverkan med Mittenstyret drivit

¹ Kolada, 2023. N00801

igenom att heltid ska fungera som norm inom äldreomsorgen. Självklart anser vi dock att så bör vara fallet för alla som är anställda inom Huddinge kommuns olika verksamheter. Vi vill också att kommunen i möjligaste mån undviker att anlita bemanningsföretag. Korta konsultuppdrag kan behövas emellanåt då det saknas expertkompetens men aldrig som långsiktig bemanning. Grundregeln ska vara att samtliga som arbetar i Huddinges egen verksamhet också är anställda av kommunen.

Social hållbarhet

En inkluderande bostadspolitik

Bostad är en grundläggande mänsklig rättighet som alla ska ha tillgång till, oavsett inkomst. Höga bostadspriser och brist på hyresrätter har skapat en ohållbar situation i Stockholm och Huddinge. Bostäderna som byggs är alldeles för dyra och små, vilket ökar trångboddheten, som är synnerligen hög i Huddinge.²

Indikatorer	2022	Målvärde 2030
Trångboddhet i flerbostadshus, norm 2 (%)	25,2	Minska trångboddheten
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	18,3	

Högerpartiernas bostadspolitik har gynnat bostadsrätter och höginkomsttagare på bekostnad av låginkomsttagare, nyanlända, unga och äldre. Detta skapar en ojämlik bostadsmarknad som blir allt mer ohållbar.

För att möta de växande behoven måste vi bygga fler hyresrätter med rimliga hyror och utveckla en långsiktig och hållbar bostadspolitik. Vi måste också stoppa utförsäljningen av allmännyttiga bostäder till riskkapitalbolag som bara strävar efter vinst, vilket leder till gentrifisering och ökar bostadsbristen. Detta är oacceptabelt. Därför behöver vi också på sikt arbeta för att återta så mycket utsålda hyresrätter som möjligt i egen regi.

² Kolada, 2023. N07907

För att bryta segregationen i Huddinge och göra bostadsmarknaden mer tillgänglig för alla samtidigt som vi motverkar klimatförändringar på lokal nivå behöver vi:

- Satsa på integrerade bostadsområden för att främja integration och öka tryggheten.
- Bygga fler billiga hyresrätter och sänka inkomstkravet så fler har råd att efterfråga lägenheter.
- Rusta upp miljonprogrammen för att minska segregation, energiförbrukning och öka trivsel.
- Fokusera på klimatsmart byggande, inklusive återbruk och kombohus för ökad tillgänglighet och lägre kostnader.

Fler trygga jobb

För att skapa en mer inkluderande samhällsgemenskap och minska arbetslösheten, särskilt inom områden som Vårby, Flemingsberg och Skogås, måste vi bekämpa otrygga anställningar, som drabbar unga, kvinnor och personer med utländsk bakgrund. Vi bör främja långsiktiga anställningar för bättre ekonomisk stabilitet, samtidigt som vi underlättar fackligt engagemang. Vårt mål är att halvera den nuvarande arbetslösheten och på längre sikt skapa full sysselsättning.

Huddinge kommun ska prioritera schyssta arbetsvillkor och jämställda löner. Vårt fokus ligger på att öka bemanningen genom heltidsanställningar som normen och att eliminera ofrivilliga deltidsanställningar. Det finns fortfarande en påtaglig obalans mellan kvinnors och mäns löner. Kvinnor har ofta högre utbildning än män, men tjänar i genomsnitt 15% mindre. Denna löneklyfta måste krympa och jämställdhet i lönerna främjas, då det påverkar kvinnors ekonomiska självständighet och pensionssparande negativt.

Indikatorer	2021	Etappmål	Målvärde 2030
Kvinnors medianinkomst som andel av mäns medianinkomst, andel (%) ³	85	95	100

³ Kolada, 2023. N00952

Nedskärningarna i kommunens verksamheter har ökat arbetsbördan för många anställda, särskilt inom utbildnings- och vårdsektorn. Lärare upplever ökad arbetsbelastning och dokumentationskrav, vilket resulterar i högre sjukfrånvaro. Stressiga och fysiskt krävande arbetsvillkor leder ofta till utmattning. Många småbarnsföräldrar kämpar med balansen mellan arbets- och familjeliv, och kvinnor hamnar ofta i deltidarbete med negativ påverkan på deras lön och pension.

Indikatorer	2022	Etappmål	Målvärde 2030
Sjukfrånvaro, kommunalt anställda (%) ⁴	8,5	5,0	<2,5

Vänsterpartiet strävar efter sex timmars arbetsdag i kommunen och föreslår pilotprojekt för detta inom individ- och familjeomsorgen samt inom särskilda boenden. Arbetstidsförkortning är ett viktigt verktyg i att komma åt den arbetsrelaterade stressen. Det är hög tid att sänka arbetstiden. Vidare behöver kommunen samarbeta närmare med fackföreningarna för att förbättra de anställdas arbetsmiljö och välbefinnande.

Hållbart och långsiktigt företagande

Vänsterpartiets mål är full sysselsättning i kommunen med hållbara företag, inklusive småföretagare som främjar innovation. För att uppmuntra till ett långsiktigt och hållbart företagande måste vi skapa trygghet i såväl de privata som allmännyttiga verksamheterna genom goda arbetsvillkor istället för att prioritera konkurrenskraft och låga löner.

Arbete som integration

Att ha ett jobb är en viktig del i integrationsprocessen. Det är ett viktigt verktyg för nyanlända att lära sig språket och knyta an till kommunens invånare. Det skapar gemenskap och motverkar det utanförskap som många nyanlända kan känna. Därför är det viktigt att kommunens arbetsgivare uppmuntras till att

⁴ Kolada, 2023. N00090

anställa nyanlända.

Fler jobb för unga

Att komma ut i vuxenlivet som ung är ofta en utmaning. Unga har ofta inte ett gediget CV med årsvis arbetslivserfarenhet i olika branscher. Denna resa måste börja någonstans för att unga ska få möjlighet att bygga sina liv, skaffa sig inkomst, och skapa en framtid. Tyvärr är det inte alltid en brist på utbildning eller erfarenhet som hindrar unga från att få jobb, utan det finns hinder som är relaterade till efternamn och könstillhörighet, vilket är ett allvarligt problem.

Därför är projekt som "Tillsammans för Vårby" och "Unga för Orten" viktiga. Dessa initiativ spelar en avgörande roll för att hjälpa unga att komma in på arbetsmarknaden, där de kan visa sin förmåga. Genom att skapa broar mellan utbildning och arbetsliv, ges unga möjlighet att utforska sina karriärmöjligheter.

Det är också viktigt att återigen främja samarbeten mellan gymnasier, högskolor/universitet och näringslivet. Dessa partnerskap hjälper unga att få relevant kunskap och färdigheter som är överförbara till arbetsplatsen. Att erbjuda jobb möjligheter till unga gynnar inte bara individerna utan även samhället som helhet. Jobb för unga kan vara en viktig förebyggande åtgärd för att minska rekryteringen till gäng och annan kriminalitet, och därmed skapa ett tryggare och mer stabilt samhälle.

Meningsfull sysselsättning för funktionsnedsatta

Sysselsättning är viktigt för att aktivera och höja livskvaliteten för människor med funktionsnedsättningar. Därför är dagliga verksamheter och andra sysselsättningar viktiga, då det också ger dem kompetenser för att, efter deras förutsättningar, komma ut i arbetslivet. Detta behöver vara en aktiv del i jämlikhetsarbetet.

En likvärdig skola

Grunden till en god framtid för våra barn är att de har en bra utbildning. Fler elever behöver nå godkända betyg efter avslutad gymnasieutbildning, och

pedagogerna behöver få bättre arbetsförhållanden, speciellt i förskoleverksamheterna.

Förskolan är idag kvinnodominerad och ett av de verksamhetsområden där sjuktalen är som allra högst. Lärartätheten inom förskolan minskade med 8,1% mellan 2017 och 2020 i kommunen, samtidigt som den endast minskade med 1,9% i Stor-Stockholm.

Förskolan och grundskolan lider av hög sjukfrånvaro och behöver fler lärare. För att förbättra arbetsvillkoren, locka fler män till yrket och främja jämställdhet, krävs höjda löner, bättre arbetsmiljö och obligatorisk planeringstid. Förskolelärartätheten i Huddinge har minskat mer än i Stor-Stockholm, vilket påverkar kvaliteten.

Trots ansträngningar att få upp lärartätheten är den fortfarande relativt låg i grundskolan, sjukskrivningarna höga, och arbetsbördan ökande. Här behövs resurser för att avlasta lärare och minska dokumentationsbördan. Stödpersonalen bör behållas. Framförallt behöver pengarna riktas dit behoven är som störst, vilket går att göra genom det socioekonomiska omfördelningsstödet.

För att höja antalet behöriga lärare i skolor i socialt utsatta områden ska skolorna kunna låta obehöriga lärare studera på lärarprogrammet 50% av sin anställning med full lön. Skolorna får ersättning för den del av anställningen som används för studier av medel hos grundskoleförvaltningen.

SFI- och Modersmålsundervisning motverkar segregation

SFI och modersmålsundervisning är viktiga för integrationen. Endast 30 %⁵ klarar två SFI-kurser, med lägre resultat för män (19%). Mer resurser krävs för att öka studieresultaten och integrera fler nyanlända i arbetslivet, särskilt män.

Indikatorer	2022	Etappmål	Målvärde 2030
SFI elever som klarat mer än två kurser av nybörjare två år tidigare, totalt (%)	30	50,0	75,0

⁵ Kolada, 2023. N18409

Modersmålsundervisning är nödvändig i en multikulturell kommun som Huddinge. Det främjar kulturell identitet och språkutveckling, särskilt för adopterade barn. Modersmålsundervisning ska vara tillgänglig under hela skolgången och ger en bra grund för att lära sig andra ämnen.

En meningsfull fritid för alla barn och unga

En meningsfull fritid är avgörande för att förebygga rekrytering till gäng och kriminalitet samt främja psykisk hälsa. Huddinges kultur- och fritidsverksamheter har drabbats hårt av nedskärningar under den förra mandatperioden. Vi motsatte oss borttagandet av nolltaxan, vilket försämrade tillgången till fritidsaktiviteter. Huddinge investerar betydligt mindre i dessa verksamheter än andra kommuner. Föreningsliv och fritidsaktiviteter är centrala för barns utveckling och brottsförebyggande arbete.

Barns rätt till fritidsaktiviteter ska inte bero på föräldrarnas inkomst eller klass. Vänsterpartiet förespråkar avgiftsfria kulturaktiviteter och ökade resurser till fritidsverksamheter för att säkerställa lika möjligheter för varje barn att njuta av en meningsfull fritid. Stöd till föreningslivet och studieförbunden bör ökas, och kommunen bör samarbeta närmare med det civila samhället och lokala entusiaster samt frigöra fler lokaler för kultur- och fritidsaktiviteter. Vi föreslår även att ett Sportotek etableras i Huddinge för att låna idrottsutrustning. Detta skulle öka tillgängligheten för nya aktiviteter, särskilt för nyanlända och låginkomsttagare.

Vi stöder byggandet av fler hundrastgårdar för att främja en högre livskvalitet och mer meningsfull fritid för både hundar och ägare.

Jämställdhet

Utbildning i normkritiskt tänkande

För att främja jämlika livsvillkor i Huddinge är normkritiskt tänkande och arbete mot diskriminering i kommunala verksamheter nödvändigt. Vänsterpartiet vill öka medvetenheten om HBTQ-frågor och införa HBTQ-certifiering i vissa verksamheter. Genusperspektiv och normkritiskt tänkande bör inkluderas tidigt i barns uppväxt och utbildning för fritidsgårdspersonal är viktigt. Trygghetsarbete

är avgörande för att bekämpa våld i nära relationer. Kvinnor utsätts i större utsträckning för våld i nära relationer än män. Av alla misshandelsbrott som drabbade kvinnor förra året var gärningsmannen i 80 % av fallen bekant med offret.⁶ Siffran är dubbelt så hög som för män, vilket antyder att våldet mot kvinnor är strukturellt. Många vågar inte anmäla våldsbrott av rädsla för vilka konsekvenser man kan få utstå. Andra är låsta i en dålig relation på grund av ekonomiska skäl.

Förebyggande av hedersrelaterat våld och förtryck

Hedersvåldet är idag ett stort samhällsproblem som oftast drabbar kvinnor, människor med funktionsnedsättningar eller HBTQ-personer. Hedersvåldet sker ofta inom nära relationer genom trakasserier, diskriminerande behandling eller i värsta fall dödligt våld. Vi måste lägga mer resurser på att skydda kvinnor genom långsiktiga satsningar på kvinno- och ungdomsjourer och kvinnoboenden. Den självklara utgångspunkten är att varje människa själv bestämmer över sin egen kropp, tro, sexualitet och identitet. Det är en viktig åtgärd i jämställdhetsarbetet och för den grundläggande friheten som alla människor är berättigade till.

Feministisk stadsplanering för en trygg utemiljö

I Huddinge kommun ska alla känna sig trygga att gå ut. Vänsterpartiet har föreslagit en genomgripande feministisk stadsplanering för att motverka otrygga utemiljöer. Vi vill också att man satsar på förebyggande insatser för att motverka organiserad brottslighet. Det innefattar mer resurser för avhopparverksamhet där avhoppare från gängmiljön ska få resurserna att utbilda sig och praktikplats i kommunen. Allt för att ge dem resurserna att skapa sig ett liv utanför den kriminella miljön.

Förebyggande insatser innebär också en ökad tillgänglighet av lokala poliser i våra förorter men också att mer resurser förs till föreningsverksamheter och fritidsföreningar för de unga.

⁶ Brottsförebyggande råder, Brå (2023). *Anmälda brott, slutlig statistik*. Enheten för rättsstatistik

Ökat valdeltagande för att stärka demokratin

Huddinge har ett av de lägsta valdeltaganden i landet i kommunvalen. Den ligger på 74,3% jämfört med länets median på 83,3%.⁷ Valdeltagandet i kommunen är mycket lägre i de socioekonomiskt utsatta områdena (Vårby gård, Skogås och Flemingsberg) jämfört med de mer resursstarka kommundelarna. Det lägsta valdeltagarresultat ligger på endast 34% i ett område i Vårby. Målet är att öka valdeltagandet i alla valdistrikt som har ett deltagande som ligger under 70%, med insatser riktade mot kommundelarna som har lågt valdeltagande.

Medborgarkontor i Vårby, Skogås och Flemingsberg

En del av arbetet för en jämlik kommun är att alla invånare har samma rätt till kommunal service. Medborgarkontor finns idag bara i centrala Huddinge. Inte alla Huddingebor har förutsättningarna som krävs för att ta sig in till centrala Huddinge, särskilt om man bor långt ut i kommunen. Det är viktigt att Huddingeborna känner att de kan lita på kommunen och att de har insikt i vilka beslut som tas och när dessa sker. Vi ska leda med ett kommunikativt ledarskap som arbetar för transparens, legitimitet och förståelse. Att ha kontoren placerade i socioekonomiskt utsatta områden skulle exempelvis kunna bidra till ett ökat valdeltagande. E-tjänster är väldigt bra, men de riktar sig främst till medborgare som kan språket och som vet hur man hanterar dem. Medborgarkontoren ska vara en förlängning av kommunhuset och kommunens ansikte utåt.

Förebygg digitalt utanförskap

Valdeltagandet är en viktig demokratisk handling och uttrycker folkets förtroende för kommunen. Alla invånare ska ha insyn i politiska processer, men informationen är ofta digital och på svenska. För att öka valdeltagandet i socioekonomiskt utsatta områden vill Vänsterpartiet ha fler medborgarkontor och erbjuda utbildning om digitala verktyg för att minska det digitala utanförskapet.

⁷ Kolada, 2022, N05401.

Ekologisk hållbarhet

Vänsterpartiet tar klimat och miljö på största allvar. Vi har skärpt våra klimatmål, siktar på nollutsläpp till 2035 och betonar att lösningarna kräver kollektiva insatser, inte bara individuell ansträngning. Vi vill främja kollektivt resande för alla, och satsa på miljövänliga byggnadsnormer, grönområden, god vattenkvalitet och ekologisk hållbarhet för ett hållbart samhälle med hänsyn till framtida generationer.

Vi i Vänsterpartiet har tidigare motionerat om att utlysa klimatnödläge i kommunen för att ta miljön och klimatet på större allvar och påbörja en omställning. Vi måste helt enkelt göra mer.

Huddinge ska leda det ekologiska hållbarhetsarbetet genom att öka andelen ekologiska livsmedel i kommunen och minska köttkonsumtionen. Matsvinn ska minimeras, och alla skolor bör ha tillagningskök.

Biologisk mångfald är viktigt för rekreation och koldioxidupptag, och vi bör bevara våra naturområden. Huddinge kommuns yta består av en tredjedel skog och naturmark. Vi måste ta hand om dem, upprätthålla naturreservat och bekämpa invasiva växter.

Indikatorer	2021	Etappmål	Målvärde 2030
Jämförelse vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	25,0	70,0	100

För renare sjöar och vattendrag krävs åtgärder mot övergödning, dagvattenrening och medvetenhet om biltvättens påverkan.

Huddinge kommun ska uppmuntra till aktivt (men varsamt) nyttjande av naturen.

Nämnder

För varje nämnd redovisas i detta avsnitt nämndens budget och ekonomiska förutsättningar i övrigt, samt viss verksamhetsstatistik. Nämnderna ska utifrån sina ramar ta ett självständigt ansvar för ekonomin. Det fortsatta arbete med verksamhetsplaneringen ska således bygga på den faktiska behovs- och

kostnadsutvecklingen som nämnden själv beräknar och de prioriteringar som nämnden själv vill göra, för att utifrån fullmäktiges beslut om mål och budget bedriva en god verksamhet av hög kvalitet och ha en ekonomi i balans.

Nämnderna ska, för samtliga sina verksamheter, ta fram jämförelser och analyser som ska leda till konkreta förändringar.

Staten ger kommuner generella och riktade statsbidrag. Riktade statsbidrag är specialdestinerade för ett visst ändamål. I statens budget finns ett antal riktade statsbidrag för kommunerna att söka. Nämnderna ska aktivt arbeta med att söka riktade statsbidrag för att utveckla sina verksamheter.

Förskolenämnden

I förskolan läggs grunden till utbildning och socialisering in i samhället. Under den borgerliga nedskärningspolitiken har barngruppernas storlek ökat liksom arbetsbördan för personalen. Vänsterpartiet vill satsa på förskolan med ökad personaltäthet och bättre löneutveckling. Det måste bli mer attraktivt att arbeta som förskollärare i Huddinge kommun och vi vill även få in fler män i yrket för att förbättra vilket förbättrar jämställdheten. Vi vill se ett riktat jämställdhetsarbete, bättre arbetsvillkor, garanterad planeringstid för personalen samt kompetensutveckling. Detta är satsningar som kommer att gynna barnens förutsättningar att leka och lära i en jämställd och tryggare miljö redan i en tidig ålder. Vänsterpartiet har även drivit igenom att Huddinge under mandatperioden kommer att införa fria arbetskläder för förskolepersonalen. Detta är ett sätt att jämställa förskolearbetet med andra fysiskt krävande arbeten.

- ✓ Kompetensutveckling (2 mnkr)
- ✓ Förskolefond (9,1 mnkr)
- ✓ Modersmålsutveckling tidigt (1 mnkr)
- ✓ Stöd till barn med särskilda behov (3 mnkr)
- ✓ Återöppna öppna förskolan i Visättra (0,5 mnkr för utredning av lokal)
- ✓ Uppräkning med 3 % i löne- och prisökning. (26,7 mnkr)

Grundskolenämnden

Huddinges skolor karaktäriseras av en tilltagande segregation och ojämlikhet där det idag spelar större roll vilken skola du går i och vilka lärare och klasskamrater du får. När kunskapsresultaten i skolorna i de utsatta områden sjunker riskerar de i stället att bli rekryteringscentraler för den gängkriminalitet som sprider sig i samhället. Det borgerliga styret har under 16 år genom skattesänkningar minskat skolornas resurser, något som främst har drabbat de svagaste i samhället.

I Vänsterpartiets budget finns stora satsningar på ökad likvärdighet mellan skolorna och högre kvalitet, högre lärartäthet, höjda lärarlöner och mindre undervisningsgrupper i alla skolor. Ett av de viktigaste styrmedlen för ökad likvärdighet är det socioekonomiska stödet till skolorna. Där har Vänsterpartiet fått igenom en överenskommelse med Mittenstyret om att den socioekonomiska modellen ska få bättre träffsäkerhet och att summan som fördelas ska höjas.

Att lära sig det svenska språket är den självklaraste och bästa vägen till goda skolresultat och till deltagande i samhället. Vänsterpartiet satsar i sin budget på att utöka och stärka modersmålsundervisningen för de elever som behöver. Det är av forskningen väl belagt att goda kunskaper i modersmålet även stärker kunskaper i det svenska språket.

I Vänsterpartiets budget satsas det på lärarnas arbetsmiljö och elevernas trygghet och lärande. Vi vill se mindre elevgrupper med på sikt max 25 elever per klass som norm. I vår budget finns viktiga satsningar på ett förstärkt fritidshem och utvecklad rastverksamhet på alla skolor för att förhindra mobbning, utanförskap och rekrytering till gängkriminalitet. Budgeten innehåller även fler speciallärare som kan avlasta lärarna genom att arbeta med de elever som har störst behov. Vi vill även införa Borlängemodellen som innebär att de obehöriga lärare som finns i kommunens skolor erbjuds att arbeta på 50% och läsa upp lärarbehörigheten på 50%. De lärare som idag vill arbeta på våra utsatta skolor skulle genom detta kunna bli behöriga och skickligare i sitt arbete.

- ✓ Skolfond (20 mnkr)
- ✓ Höjning av det socioekonomiska stödet för en mer likvärdig skola (20 mnkr; 10 utöver Mittenstyrets)

- ✓ Stärk elevhälsan (3 mnkr)
- ✓ Mindre klasser (5 mnkr)
- ✓ Stöd för barn med behov av särskilt stöd (7 mnkr)
- ✓ Stärk och tillgängliggör modersmålsundervisningen (1,5 mnkr)
- ✓ Stärkt kvalitet i fritids (4 mnkr)
- ✓ Tillagningskök på alla kommunens skolor (0,5 mnkr för utredning)
- ✓ Skolornas ute- och rastmiljöer (6 mnkr)
- ✓ Inför Borlängemodellen, d.v.s. rätt till behörighetsstudier parallellt med pedagogiskt arbete (0,5 mnkr)
- ✓ Bemannade skolbibliotek (0,5 mnkr för utredning)
- ✓ Uppräknig för löne- och prisökning. (73 mnkr, motsvarande äskandet)

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

I de flesta yrken är det numera helt nödvändigt att ha en gymnasieexamen. Gymnasieskolorna i Huddinge behöver omfattande satsningar. Antalet elever som går ut med godkända betyg är färre i Huddinge än i många av länets övriga kommuner och även under rikssnittet. Särskilt fokus måste läggas på de yrkesförberedande programmen. På yrkesutbildningarna på Sågbäcksgymnasiet avslutade 60 procent av eleverna sina utbildningar utan fullständiga betyg 2021. Kvalitén på SFI måste bli bättre, även där är det låga siffror i Huddinge i antalet personer som klarar utbildningen.

- ✓ Stärk och tillgängliggör modersmålsundervisningen (0,5 mnkr)
- ✓ Stärkt kvalitet på SFI (2 mnkr)
- ✓ Stärkt kvalitet på yrkesutbildning (2 mnkr)
- ✓ Gymnasie- och arbetsmarknadsfond (8,1 mnkr)
- ✓ Uppräknig med 3% i löne- och prisökning. (12 mnkr)

Socialnämnden

Trygghetsarbetet är en viktig del för att skapa ett jämställt samhälle. Alla former av våld och förtryck, fysiskt såväl som psykiskt och ekonomiskt har samhället ett ansvar för att bekämpa. Vänsterpartiet har drivit igenom att det ska upprättas en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck i grund- och gymnasieskolan. Oskyldiga människor och unga alltför många unga män fallit offer för den tilltagande gängkriminalitetens hänsynslösa våld och allt yngre barn och ungdomar rekryteras in till ett liv i kriminalitet. Det måste få ett stopp. Ökad polis närvaro är en del av det trygghetsskapande arbetet. En utökad polis närvaro och en väl utvecklad avhopparverksamhet lägger grunden till förtroendebyggande relationer i de utsatta kommundelarna. För att även arbeta förebyggande måste de polisiära insatserna samordnas med insatser från skola, kultur och socialnämnd tillsammans med föreningslivet. Rassistiska strukturer måste arbetas bort för att förtroendet för polisen som myndighet ska öka, framför allt i dessa områden.

- ✓ Inled ett pilotprojekt med 6-timmars arbete i IFO (1 mnkr)
- ✓ Dubblerat antal fältsekreterare (4 mnkr)
- ✓ Förebyggande av våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck (3 mnkr)
- ✓ Avhopparverksamhet (6 mnkr)
- ✓ Kompetensutveckling (1 mnkr)
- ✓ Satsning på institutionsplaceringar, stärkt barnskydd med mera (44,1 mnkr, motsvarar äskande)
- ✓ Social fond (4,5 mnkr)
- ✓ Uppräkning med 3 % i löne- och prisökning. (14,4 mnkr)

Vård- och omsorgsnämnden

Gruppen äldre i Huddinge har ökat i antal och kommer fortsätta öka. Som äldre i behov av hjälp och stöd ska man kunna vänta sig en fullgod service. För att uppnå och hålla en hög kvalitet i äldrevården behövs goda arbetsförhållanden.

Heltidsanställningar med goda villkor ska i Vänsterpartiets budget ersätta hyvlingar, osäkra anställningar, vikariat och deltidsanställningar. Vänsterpartiet i har i samverkan med Mittenstyret drivit igenom reformen rätt till heltid i äldreomsorgen för alla anställda som önskar heltid. Arbetet inom hemtjänsten och vården är fysiskt och psykiskt krävande och bärs i huvudsak av kvinnor.

Sjukskrivningarna i dessa yrkesgrupper har ökat markant. Situationen för dessa yrkesgrupper är i längden ohållbar och arbetet måste anpassas så att det är möjligt att vara verksam ett helt arbetsliv utan att bränna ut sig eller få bestående fysiska eller psykiska skador.

Vänsterpartiet vill avskaffa LOV för att få bort oseriösa privata aktörer som sätter vinstintresse framför god och kvalitativ vård. När åldersgruppen äldre fortsätter växa måste äldrevårdens resurser läggas på de egna kommunala verksamheterna för att garantera en god äldreomsorg, en likvärdig och kvalitativ vård för alla vårdtagare och bra arbetsmiljö för personalen. Behoven kommer under de närmsta åren att växa och därför kommer det krävas en välfinansierad kommunal vård.

Psykisk sjukdom ställer ofta människor utanför samhället. Många upplever att de inte får den hjälp och det stöd de behöver av samhället. Som psykiskt sjuk är man också extra utsatt och kan framför allt känna sig väldigt isolerad. Det är viktigt att det finns träffpunkter för personer som lider av psykisk ohälsa. Enligt överenskommelse mellan Mittenstyret och Vänsterpartiet kommer en ny mötesplats öppnas för personer som lider av psykisk ohälsa. I östra kommundelarna är behovet särskilt stort efter nedläggningen av mötesplatsen Stigen som skedde 2020. Arbetet med att stärka kvalitén inom funktionshinderområdet måste fortsätta.

- ✓ Kompetensutveckling (3 mnkr)
- ✓ Stärkt kvalitet i funktionshindersområdet (1 mnkr 2023)
- ✓ Vård- och omsorgsfond (13,5 mnkr)
- ✓ Utred avveckling av LOV (0,5 mnkr, utredning för utfasning)
- ✓ Rätt till heltid (finns med i Mittenstyrets satsning, reserverade medel)
- ✓ Pilotprojekt sex timmars arbetsdag i särskilda boenden (1 mnkr)

- ✓ Uppräkning med 3 % i löne- och prisökning. (42 mnkr)

Kultur- och fritidsnämnden

För att fler ungdomar ska ha möjligheten engagera sig kreativt i stället för att dras in i destruktiva och kriminella miljöer behöver kommunen erbjuda alternativ.

Fritidsgårdarna fyller här en viktig funktion. Under de senaste åren har många fritidsgårdar i kommunen stängts. Några har återöppnats, men Vänsterpartiet vill gärna se fler, bland annat i Masmo. I Vänsterpartiets avtal med det nya Mittensstyret ingår också en satsning på avgiftsfria sommaraktiviteter för barn och unga. Det är främst under våren och sommaren, när vädret tillåter och många ordinarie fritidsaktiviteter har uppehåll, som det finns risk att ungdomar hamnar i destruktiva eller kriminella miljöer då ingen annan verksamhet finns att tillgå. Genom att satsa på avgiftsfria sommarlovsaktiviteter kan vi hålla fler barn och unga borta från potentiellt farliga miljöer och personer.

Många gånger är familjers svaga ekonomi ett hinder för att ge barnen en aktiv och meningsfull fritid. Vänsterpartiet vill därför att prioritera föreningslivet genom att fördela resurser som en åtgärd i det trygghetsskapande arbetet. En familjs ekonomiska situation ska inte vara avgörande för om deras barn ska kunna spela fotboll, basket eller gå i kulturskolan. Därför har Vänsterpartiet i förhandlingar med det tillträdande Mittensstyret förhandlat fram att ett Sportotek/fritidsbank kommer inrättas i kommunen under mandatperioden med ett pilotprojekt under 2024. Det är ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart sätt att sänka trösklarna in i föreningslivet.

Föreningslivet och studieförbunden ska stödjas och barn och unga som inte kan delta på grund av ekonomiska hinder, ska kunna delta i avgiftsfria kultur och fritidsaktiviteter som kommunen anordnar. Föreningar som tar emot barn som av ekonomiska skäl inte kan betala avgifterna ska stödjas ekonomiskt. Taxorna ska ses över och Kulturskolan ska vara avgiftsfri så att alla barn som vill kan lära sig spela ett instrument eller ta del av en kulturaktivitet.

Alla föreningar måste verka utifrån demokratiska värderingar, vilket kommunen behöver jobba ännu bättre med att säkerhetsställa. Vänsterpartiet har drivit

igenom att kommunen ska stärka arbetet för att för att detta följs upp och kan garanteras hos de föreningar som är verksamma i kommunen. De föreningar som verkar för demokrati och jämställdhet kan vara med och driva en positiv utveckling ska ges resurser och inte drabbas negativt på bekostnad av föreningar som i stället exempelvis riskerar att spä på en negativ utveckling och radikaliserar unga människor.

- ✓ Stärkt stöd till föreningslivet och studiefrämjandet (4 mnkr)
- ✓ Fritidsgård i Masmo (3 mnkr, utredande av lokal & uppstart)
- ✓ Pilotprojekt för Sportotek/Fritidsbank (0,5 mnkr)
- ✓ En avgiftsfri kulturskola för barn och unga (3 mnkr)
- ✓ Skärpt tillsyn av föreningar så de följer regler och står upp för demokratiska värderingar (finns med i överenskommelse)
- ✓ Anslut Huddinge till ICORN och ta emot fristadsförfattare (vår bedömning är att det rör sig om små summor)
- ✓ Återöppna ett bibliotek i Trångsund (0,5 mnkr för utredning av lokal och material)
- ✓ Kulturfond (2,5 mnkr)
- ✓ Uppräkning med 3 % i löne- och prisökning. (7,8 mnkr)

Bygglovs- och tillsynsnämnden

Bygglovs- och tillsynsnämnden fullgör kommunens uppgifter som ankommer på byggnadsnämnd och för uppgifter inom plan- och byggväsendet.

Kommunstyrelsen har dock ansvaret för såväl översiktsplanering som för detaljplanering. Bygglovs- och tillsynsnämnd handhar även frågor som angår den kommunala lantmäterimyndigheten samt kommunens, från myndighetsutövning, fristående mättnings-, och kartläggningsverksamhet.

Bygglovs- och tillsynsnämnden är också den kommunala nämnd som ska fullgöra kommunens uppgifter enligt miljöbalken med tillhörande lagstiftning, som tillsynsmyndighet och prövningsmyndighet. Nämnden fullgör också kommunens

uppgifter enligt livsmedels- och foderlagstiftningen, strålskyddslagstiftningen, lagen om sprängämnesprekursorer.

Bygglovs- och tillsynsnämnden är en viktig del av Huddinges service, tillsyn och tillståndsgivning. Utan en välfungerande tillsyn och tillståndsgivning skulle många kommunala och privata verksamheter bli omöjliga. Inom nämnden finns betydelsefull specialkompetens som Vänsterpartiet vill värna om, därför tillskjuter vi 1,8 mkr som kompensation för löne- och prisökning och ser till att nämnden får möjlighet till utvecklingsarbete genom en bygglovsfond.

- ✓ Uppräkning med 3% i löne- och prisökning. (1,8 mnkr)
- ✓ Bygglovsfond (0,56 mnkr)

Natur- och stadsmiljönämnden

Klimatet och miljön är ödesfrågor för människans och jordens framtid som Vänsterpartiet tar på största allvar. Lösningarna för att bromsa och kompensera för klimatförändringar ligger dock inte främst på den enskilda individen utan på samhället. Miljonprogrammen i kommunen behöver renoveras som en del i den gröna omställningen såväl som bygga fler kombo- och lågenergihus med naturliga byggmaterial. När det gäller befintliga fastigheter har Vänsterpartiet drivit igenom att klimatsmarta och energieffektiva direktiv ska ges vid såväl nybyggnation som renovering av samhällsfastigheter och uppföra solceller i större uträkning, både genom Huga Bostäder AB och även Huddinge Samhällsfasligheter AB, men även när andra bygger så att vi kan producera vår egen el. Andra alternativ är vindkraft- eller solcellsparker.

En ekologiskt hållbar omställning handlar om att förändra vanor och beteendemönster. Pandemin slog hårt mot hela världen och tvingade oss till att förändra vårt beteende. Under pandemin såg vi att samhället kan ställa om när det är kris. En sådan beredskap till förändring fordras nu även inför klimatkrisen.

Hur vi reser till arbete och under fritid bygger på beteendemönster som kan förändras. För att förändra sådana beteendemönster fordras att det är lätt att göra rätt. Genom att prioritera kollektivtrafiken och bygga ut spårnätet med fler

förbindelser mellan kommunens centrala och östra delar skulle vi samtidigt bespara våra vägar från ökat slitage. Genom att bygga fler cykelvägar uppmuntras kommuninvånarna till att använda cykel som färdmedel minskar klimatavtrycken. För att göra det enkelt att använda cykel i den dagliga pendlingen vill Vänsterpartiet rusta upp buss- och tågstationerna med fler cykelställ. I överenskommelsen med Mittenstyret har Vänsterpartiet också drivit igenom att det ska genomföras en informationskampanj inom miljö och klimat i samarbete med civilsamhället och aktörer inom näringslivet. På så vis vill vi höja Huddingebornas medvetenhet om vad man kan göra i sin vardag för att bidra till den gröna omställningen.

Kommunens fordonsflotta ska föregå med gott exempel och vara fossilfri och eldriven innan mandatperiodens slut. Den egna fordonsflottan är en fråga där kommunen har full rådighet och det är därför helt oacceptabelt att den ännu inte är fossilfri. Det är också nödvändigt att kommunen bygger ut infrastrukturen med laddstolpar för elbilar, framför allt på infartsparkeringar och i bostadsområden. Detta ökar incitamenten för Huddingeborna att köpa elbilar istället för bilar med fossila drivmedel.

Vänsterpartiet vill introducera en vegetarisk månad i kommunens verksamheter och att man prioriterar vegetarisk kosthållning och närproducerat framför köttkonsumtionen.

Tvärförbindelse Södertörn är ett gigantiskt infrastrukturprojekt som kommer öka den tunga trafiken genom kommunen, öka halten i luften av skadliga partiklar och inverka negativt på våra naturreservat. Vänsterpartiet har motsatt sig bygget av Tvärförbindelse Södertörn. Enligt Trafikverkets eget underlag så kommer ”den nya motorleden inte kunna bidra till att uppfylla det nationella miljömålet *Begränsad klimatpåverkan*.” Beslutet har senast överklagats till regeringen av Naturskyddsföreningen med hänvisning till att det bryter mot klimatlagen, klimatmålen och miljöbalkens övergripande mål om en hållbar utveckling. Vänsterpartiet delar helt Naturskyddsföreningens bedömning av Tvärförbindelse Södertörn.

Huddinge är en vacker kommun med stora skogs- och naturmarker. Vänsterpartiet vill ta hand om vår vackra natur och skogsmark. Under pandemin har fler

invånare sökt sig ut till våra naturreservat. Det är bra att människor söker sig ut i våra gröna närområden. Men med ett ökat antal människor som besöker våra naturreservat blir slitaget även större och mer resurser kommer behövas för att täcka det behovet av underhåll. Att skydda naturen bidrar också till bevaringen av den biologiska mångfalden.

Situationen i kommunens sjöar är alarmerande. Trehörningen är den mest övergödda sjön i kommunen och påverkar alla sjöar nedströms i Tyresåns sjösystem. Näringshalterna är för höga i många sjöar i Huddinge. Övergödningen riskerar att vandra nedströms i sjösystemet och förstöra ekosystemet även i andra sjöar och vattendrag. Rening av vattendammar och dagvattensystem behöver prioriteras och ses som en del av Huddinges klimatarbete.

Medel avsätts för en grön klimatfond för att påskynda den gröna omställningen och täcka upp för oförutsedda händelser kopplade till klimatkrisen.

- ✓ Feministisk stadsplanering, trygg utemiljö (1 mnkr)
- ✓ Inför GYF, grönytefaktor (0,5 mnkr)
- ✓ Upprustning av utemiljön i miljonprogramsområden för ökad trivsel (3 mnkr)
- ✓ Klimatfond (4 mnkr)
- ✓ Rening av våra sjöar och dagvattensystem (2 mnkr)
- ✓ Miljö och klimatkampanj (finns med i överenskommelse)
- ✓ Uppräkning med 3 % i lönekomensation. (1,2 mnkr)

Kommunstyrelsen

Vänsterpartiet vill fortsätta investera i demokratiarbetet för kommunens invånare. Genom valdeltagandet utövar medborgarna sina demokratiska rättigheter. Därför blir andelen som röstar i kommunen ett betyg på den politik som har förts. Vid valet 2022 sjönk det totala valdeltagandet i Huddinge till 74,26 procent. I vissa valkretsar, i delar av Vårby gård röstade enbart en tredjedel av de röstberättigade.

En stor del av informationen finns idag att hitta på nätet men det räcker inte. Vi måste ta hänsyn till det digitala utanförskapet. Informationen finns oftast bara på svenska, vilket gör det svårare för människor som inte har svenska som modersmål att ta del av informationen. Vänsterpartiet vill att kommunen satsar på medborgarkontor i Vårby, Skogås och Flemingsberg samt att minska det digitala utanförskapet genom utbildningar för hur man använder smarttelefoner och datorer. Det skulle kunna bidra till att öka det redan låga valdeltagandet i de socioekonomiskt utsatta kommundelarna som Vårby, Flemingsberg och Skogås.

Huddinge har väldigt höga sjukskrivningstal på kvinnodominerade arbetsplatser inom välfärden. Det gäller vård, såväl som skola och omsorg. Vänsterpartiet har under flera års tid föreslagit att den höga sjukfrånvaron ska utredas för att komma fram till åtgärder som gör att sjukfrånvaron minskar. Efter överenskommelse mellan Vänsterpartiet och Mittenstyret har en sådan utredning påbörjats. När utredningen är klar ska åtgärder föreslås för att komma åt sjukfrånvaron och förbättra arbetsmiljön.

- ✓ Öka valdeltagandet i områden där valdeltagandet i de områden där det är lågt (2 mnkr)
- ✓ Social hållbarhet/demokrati/äldreperspektiv (4 mnkr, Mittenstyrets satsning)
- ✓ Trygghet och säkerhet (4,6 mnkr, Mittenstyrets satsning)
- ✓ Motverka det digitala utanförskapet som del av arbetet med digitalisering (1 mnkr)
- ✓ Administrations- och omställningsfond (7 mnkr)
- ✓ Medborgarkontor i fler kommundelar (0,5 mnkr, utredning)
- ✓ Uppräkning med 3 % i löne- och prisökning. (21,3 mnkr)

Bolag och kommunalförbund

Här redovisas planering för de bolag där kommunen har ett betydande eller bestämmande inflytande.

Den kommande planeringsperioden präglas av synnerligen omfattande investeringar i bolagen. Huvuddelen av investeringarna kommer att ske i de helägda fastighetsbolagen Hüge Bostäder AB som planerar för nyproduktion, renovering och upprustning av kommunala bostadsbeståndet, samt i Huddinge Samhällsfastigheter AB där omfattande lokalinvesteringar planeras. Det är särskilt viktigt att upprätthålla goda resultat i såväl kommun som bolag för att klara av att finansiera kommande investeringar och demografiska utveckling.

Huddinge Samhällsfastigheter AB

Huddinge Samhällsfastigheter AB ska äga, utveckla och förvalta sitt innehav av fastigheter för kommunala verksamheter på ett effektivt och serviceinriktat sätt för att tillgodose kommunens behov av ändamålsenliga lokaler. Bolaget är en viktig aktör och ska som regel tillgodose kommunens behov av skolor, förskolor och andra verksamhetslokaler. Lokalerna ska utformas för att kunna nyttjas effektivt, vara tillgängliga och hållbara.

Bolaget tillämpar självkostnadshyror mot kommunen vilket innebär att hyresavtalet och ramavtalet med kommunen är den största posten som påverkar bolagets resultaträkning. Andra faktorer är långsiktig räntenivå samt en kostnadseffektiv fastighetsförvaltning. Ett nytt ramavtal för hyressättning är under framtagande och beräknas träda i kraft 2025. Inför 2024 har reviderade ägardirektiv tagits fram (se bilaga 5). Inför 2024 har reviderade ägardirektiv tagits fram, där bland annat uppdrag om genomförande av affärsplan för Flottsbro och övertagande av robust fastighetsdrift ingår.

Investeringar

Huddinge Samhällsfastigheter planlägger flera stora investeringar under de kommande åren vilket innebär stora negativa kassaflöden. Under de kommande tre åren är bolagets egenfinansiering relativt jämn och uppgår till 32% av investeringsvolymen.

Investeringsbudgeten 2024 uppgår till 412 mnkr och för perioden 2024–2026 till 2105 mnkr. Av den sammanlagda investeringsvolymen förväntas 1 493 mnkr kräva extern finansiering, förutsatt att investeringar genomförs enligt plan. Bland

de större byggprojekten som ingår och planeras att byggstarta under planperioden finns Huddinges nya kommunhus, nytt huvudbibliotek och en ny idrotts- respektive simhall. Utöver nybyggnation har bolaget ett stort fokus på åtgärder för energieffektivisering under de kommande åren. Åtgärderna är en bidragande faktor till att långsiktiga besparingsmål kan nås.

Huge Bostäder AB

Vänsterpartiet vill bygga fler hyresrätter för kommunens invånare med rimliga hyror. Det är inte ovanligt att inkomstkraven är 3–4 gånger högre än hyran. Det stänger ofta ensamstående, nyanlända och andra låginkomsttagare ute från bostadsmarknaden. Vänsterpartiet har drivit igenom att det under mandatperioden kommer ske en sänkning av inkomstkravet för att leva upp till kraven för en bostad i det allmännyttiga bostadsbolaget Huge Bostäder AB. Vi har också drivit igenom ett stopp för vinstutdelning ur bostadsföretaget. Detta kommer stärka företagets ekonomi så att intäkterna kan gå till renoweringar av det befintliga bostadsbeståndet, upprustning av utemiljö och byggande av nya allmännyttiga hyreslägenheter. Som ett resultat av förhandlingarna mellan Vänsterpartiet och Mittenstyret kommer ägardirektiven för Huge Bostäder AB också att ändras så att bolaget får direktiv om att bygga fler hyreslägenheter i kommunen.

Arbetet för ekologiskt hållbara boendeformer och renoweringar som minskar energikonsumtionen måste prioriteras. Vänsterpartiet vill därför renovera miljonprogrammen som en del av den gröna omställningen. Detta förhindrar förslumningsprocessen i de socioekonomiskt utsatta områdena samtidigt som klimatavtrycken minskar.

Löpande drift och underhåll täcks av intäkterna på årsbasis. Inför 2024 har reviderade ägardirektiv tagits fram, bland annat uppdras Huge Bostäder att säkerställa möjligheten att uppföra Kombohus. Vi vill även uppmuntra till byggandet av kollektivhus.

Investeringar

Huge Bostäder AB planerar för såväl nyproduktion, renoweringar och stambyten av hyresbostäder vilket gör att investeringsbudgeten kommer att öka kraftigt

kommande år. Det kommer att medföra att skulden ökar från nuvarande nivå (cirka 3 800 mnkr). Under budgetperioden 2024–2026 planeras investeringar för sammanlagt 3 351 mnkr varav upp till 2 334 mnkr kan komma att lånefinansieras.

Investeringsbudgeten 2024 uppgår till 1 230 mnkr varav upp till 1 048 mnkr kan komma att behöva lånefinansieras. Planerade upprustningar står för den större delen av framtida investeringar då det arbetet omfattar cirka 4 500 lägenheter. I upprustningsplanerna ligger tyngdpunkten på stambyten.

Södertörns Energi AB

Södertörns Energi ska i samverkan med ägarna främja energiförsörjningen genom distribution och produktion av fjärrvärme och kyla i Huddinge, Botkyrka och Salems kommuner i enlighet med fjärrvärmelagen. Bolaget, som ägs 50/50 av Botkyrka och Huddinge kommuner, är ett moderbolag och den operativa verksamheten sker dels i det helägda dotterbolaget Södertörns Fjärrvärme AB (SFAB) som ansvarar för distribution och försäljning, dels i intressebolaget Söderenergi AB (58 %) som ansvarar för produktion av värme.

Klimatförändringar, energieffektivisering och ökad konkurrens från andra uppvärmningsformer bedöms leda till sjunkande värmeförbrukning hos kunderna på lång sikt. Inom ägarkommunerna finns omfattande långsiktiga planer för nybyggnation, och fjärrvärmerna har en stark ställning. Sammantaget finns för fjärrvärmeverksamheten förutsättningar att bibehålla en stabil ekonomi, men det kommer att krävas utvecklingsinsatser inom prioriterade områden.

Prognosen för de närmaste åren är osäker men bolaget bedömer att bland annat ökade bränslekostnader, tillkommande skatter, ändrade regler för ränteavdrag kommer att påverka fjärrvärmeaffärens lönsamhet negativt och leda till högre värmepriser. I andra vågskålen ligger de osäkra elpriserna och de fjärrvärmeleverantörer som även producerar el, vilket kommunens bolag gör, drar i nuläget fördel av marknadens utveckling. Söderenergi AB som direkt påverkas av höga bränslekostnader förväntas göra negativa resultat i närtid, för att sedan nå nollresultat under budgetperiodens senare del.

Investeringar

Investeringar sker i dotterbolagen Södertörns Fjärrvärme och Söderenergi. Under perioden 2024–2026 förväntas den årliga investeringstakten totalt ligga omkring 170 mnkr respektive 145 mnkr i genomsnitt årligen. Eftersom kommunen, genom Södertörns Energi, äger 50 procent respektive 29 procent innebär det investeringar om 85 respektive 42 mnkr för Huddinges del. Huvudsakligen avses investeringar i ledningar, maskiner och tekniska anläggningar.

SRV Återvinning AB

SRV Återvinning AB (SRV) ägs av fem kommuner på Södertörn: Huddinge, Haninge, Botkyrka, Salem och Nynäshamn. Kommunerna har gett SRV i uppdrag att sköta insamling och hantering av hushållssopor. Bolaget verkar till största delen under självkostnadsprincipen och finansierar sin verksamhet riktat mot hushåll via avfallstaxan. Den delen av SRV:s verksamhet som riktar sig mot företag finansieras via avgifter.

Ägardirektiv för SRV är framtagna och beslutade i ägarkommunerna 2021.

SRV står inför stora förändringar till följd av förändrade lagar kring insamling av matavfall och ett utökat producentansvar för insamling av tidningar och förpackningar. Osäkerheten kring insamlingsystemet i framtiden är stor.

Investeringar

SRV står inför behov av investeringar i storleksordningen 65 mnkr per år de kommande åren. Huvudsakliga belopp avser investeringar i fordon, byggnader för avfallshantering, markanläggningar samt maskiner och inventarier. På sikt planerar bolaget för en ny avfallshanteringsanläggning där både kapacitet och sorteringsförmåga utvecklas. Samtliga investeringar finansieras via taxor och avgifter. All eventuell upplåning i SRV sker med kommunal borgen.

Södertörns Brandförsvarsförbund

Södertörns brandförsvarsförbund är ett kommunalförbund som omfattar tio kommuner; Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. Förbundet har till uppdrag att alla invånare som bor, verkar och vistas i medlemskommunerna ska känna sig trygga och säkra. Verksamheten bedrivs på nio heltids- och tre deltidsstationer samt på nio brandvårn. På en av heltidsstationerna finns även Räddningscentralen Stockholms län som är en larm- och ledningscentral.

Verksamheten finansieras av kommunbidrag. För att nå en budget i balans krävs effektivisering och mycket stor kostnadsmedvetenhet. Förbundet behöver fortsätta arbetet med digitalisering och säkerhet för att garantera förbundets lagefterlevnad.

Förbundet påverkas av nya regelverk avseende pensionsvillkor och arbetstid. Detta påverkar både ekonomiskt och organisatoriskt och kommer innebära krav på förändrade arbetssätt framöver.

Investeringar

Förbundets investeringar uppgår till 23 mnkr för 2024. Huvudsakligen avses fordon och övrig räddningsmateriel. För åren 2025 och 2026 förväntas investeringsvolymerna uppgå till 25 mnkr respektive 26 mnkr.

Kommunkoncern

Med kommunkoncern menas kommunen samt de bolag och förbund där kommunen, ensamt eller med flera andra offentliga aktörer, har ett betydande eller bestämmande inflytande. De bolag som kommunen äger tillsammans med andra aktörer ingår i sammanställning över kommunkoncernen motsvarande den ägda andelen. Med kommunkoncernens resultat och ställning avses hela kommunkoncernen där Huddinge kommun tillsammans med tillhörande bolag inkluderas i en sammanställning. Syftet är att ge en samlad bild av den totala kommunala verksamhetens ekonomi och åtaganden. I budgeten görs en förenklad sammanställning.

Resultat

Resultatprognos före skatt* (mnr)	Prognos	Prognos	Prognos
	2024	2025	2026
Kommunen (inkl. exploatering och gatukostnadsersättning)	160	285	300
Huddinge Samhällsfastigheter AB	14	15	19
Huge Bostäder AB	29	18	39
Södertörns Energi AB**	22	16	31
Söderenergi AB*	-23	-23	0
SRV Avfall AB*	14	14	14
Södertörns brandförsvärsförbund*	0	0	0
Summa resultat efter finansnetto	215	325	403

*Enligt ägarandel, **Enligt ägarandel, inkl. Södertörns Fjärrvärme AB

Kommunkoncernens prognosticerade resultat under perioden uppgår till i genomsnitt 314 mnr per år. Resultat för kommunkoncernen beräknas uppgå till 215 mnr för 2024 där kommunen står för 160 mnr och bolagen för 56 mnr. För 2025 uppgår resultatet till 325 mnr där kommunens andel utgör 285 mnr och bolagens andel 40 mnr. Prognostiserat resultat för 2026 uppgår till 403 mnr där kommunens andel utgör 300 mnr och bolagens andel utgör 103 mnr.

Investeringar

Investeringsbudget- och plan avser kommunen och de helägda bolagen, Huge Bostäder AB och Huddinge Samhällsfastigheter AB, samt de delägda bolagen/förbundet Södertörns Energi AB, Söderenergi AB, SRV Återvinning AB och Södertörns Brandförsvärsförbund.

Kommunens investeringsbudget består av nämnders investeringar till följd av nya/förändrade lokaler, löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning, IT-investeringar, beläggningsarbete, löpande investeringar i gator, gatubelysning, broar, med mera och samhällsbyggnadsinvesteringar.

Samhällsbyggnadsinvesteringar består av exploateringsverksamhet med därtill hörande infrastrukturinvesteringar i bland annat gator och vägar samt kommunstyrelsens investeringar i gator, parker, gång- och cykelvägar, trafiksäkerhetsåtgärder med mera.

Huge Bostäder AB investerar i nyproduktion, om- och tillbyggnader samt i underhåll av befintligt bestånd av bostäder och lokaler. Huddinge

Samhällsfastigheter AB investerar i ny- och ombyggnad och underhåll av kommunala verksamhetslokaler.

I tabell redovisas summerat investeringar i planering för 2024–2026.

Investeringsplan (mnr)	Prognos	Prognos	Prognos
	2024	2025	2026
Nämndernas investeringar	310	226	212
Samhällsbyggnadsinvesteringar	167	270	303
- varav exploateringsprojekt	60	83	124
- varav investeringsprojekt	107	186	178
Summa investeringar kommunen	477	496	515
Huge Bostäder AB	1 230	1 183	938
Huddinge Samhällsfastigheter AB	412	706	987
Delägda bolag samlad prognos*	156	175	129
Summa investeringar	2 275	2 560	2 569

* Enligt ägarandel

Sammantaget är investeringsbehovet för 2024 beräknat till 2 275 mnr, varav 477 mnr för kommunen, 1 230 mnr för Huge Bostäder AB och 412 mnr för Huddinge Samhällsfastigheter AB. För perioden 2025–2026 är investeringsbehovet beräknat till 5 129 mnr, varav 1 011 mnr för kommunen, 2 121 mnr för Huge Bostäder AB och 1 693 mnr för Huddinge Samhällsfastigheter AB.

Investeringsplan per nämnd, samhällsbyggnadsinvesteringar och per helägda bolag redovisas på sidan 54–55.

Nedan projekt ska beredas investeringsutrymme under budgetperioden, fördelat på berörd verksamhetsnämnd, hos Huddinge Samhällsfastigheter AB. Bolaget har även egna affärsinvesteringar vars utfall inte ska belasta kommande hyror i kommunens verksamhetslokaler.

Projekt från lokalresursplan	2024	2025	2026
Investeringsutrymme pågående/kommande förstudier	26,1	130,4	259,5
Utsäljeskolan	57,7		
Nytt kommunhus	117,3	227,4	243,6
Paradisbacken bibliotek	27,1	52,6	56,4
Driftshus i samband med nytt kommunhus	12,0	30,0	62,0

Ny idrottshall Huddingeallen	15,0	54,0	100,0
Ny simhall Huddingeallen	24,0	22,0	179,0
Summa projekt	279,3	516,4	900,5

Övriga projekt	2024	2025	2026
Underhåll aktivering	50,0	50,0	50,0
Underhåll aktivering, projekt som kräver evakuering	17,1	34,7	20,0
Energieffektivisering	17,8	65,1	8,7
Affärsprojekt	33,3	33,2	0,7
Kontinuitetsplanering	14,0	7,0	7,0
Summa projekt	132,2	190,0	86,4

Totalt	411,5	706,4	986,9
---------------	--------------	--------------	--------------

Låneskuldsutveckling

Sammantaget för kommunkoncernen beräknas investeringar under kommande treårsperiod till 7 404 mnkr, där bolagskoncernen står för 5 916 mnkr, motsvarande cirka 80 procent och kommunen för 1 488 mnkr. Merparten av investeringarna sker i fastighetsbolagen. Givet att allt genomförs skulle det resultera i ytterligare upplåning om nära 3 800 mnkr under kommande treårsperiod. Det är dock inte osannolikt att upplåningen faller ut lägre till följd av förseningar i vissa projekt. Skillnaden mellan investeringsnivå och ytterligare lån finansieras löpande av kommunens och bolagens kassaflöden. Med ökad upplåning inräknat förväntas kommunens samlade externa skuld uppgå till cirka 7 200 mnkr vid utgången av 2026, då med hänsyn tagen till att vissa planer förskjuts, en ökning med drygt 1 800 mnkr mot dagens nivå på 5 374 mnkr. Nivån vid utgången 2026 motsvarar cirka 61 tkr per invånare vilket understiger skuldtaket på 85 tkr per invånare.

Låne- och borgensramar

Kommunen fastställer varje år låne- och borgensramar till de bolag och organisationer som kommunen har intressen i. Ramarna fastställs för kommande

år, ett år i taget. För 2024 fastställs låne- och borgensramar till ett totalt belopp om 12 518 mnkr. Både Huddinge Samhällsfastigheter AB och Hüge Bostäder AB står inför stora investeringar under de kommande åren vilket resulterar i behov av ökade låneramar. Totalt uppgår behoven av ramökningar för fastighetsbolagen till 3 300 mnkr. För Söderenergis del innebär ett negativt resultat de närmaste åren att låneramen förväntas behöva öka med ytterligare 29 mnkr inför 2025, för att då uppgå till 1 015 mnkr.

Låne- och borgensramar 2024–2026

Låne- och borgensramar (mnkr)	2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Bolag/förbund			
Hüge Bostäder AB	5 500,0	6 200,0	6 500,0
Huddinge Samhällsfastigheter AB	5 000,0	5 400,0	6 000,0
Södertörns Energi AB	522,5	600,0	600,0
Södertörns Fjärrvärme AB	250,0	250,0	250,0
Söderenergi AB	986,0	1 015,0	1 015,0
Summa låneramar	12 258,5	13 465,0	14 365,0

Borgensåtaganden (mnkr)	2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Bolag/förbund			
Södertörns Fjärrvärme AB	43,5	43,5	43,5
SRV återvinning AB	78,0	78,0	78,0
Syvab	98,7	98,7	98,7
Södertörns Brandförsvarsförbund	39,0	39,0	39,0
Borgensåtaganden	259,2	259,2	259,2
Summa	12 517,7	13 724,2	14 624,2

Driftbudget kommunen (mnkr)

(mnkr)	2023	2024	2025	2026
Kommunstyrelsen	-704,6	-767,6	-761,2	-762,5
Förskolenämnden	-912,7	-938,4	-936,3	-936,4
Grundskolenämnden	-2 052,7	-2 207,9	-2 214,8	-2 203,1
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-817,3	-851,4	-857,1	-866,5
Socialnämnden	-454,0	-542,4	-547,6	-551,5
Vård- och omsorgsnämnden	-1 350,2	-1 444,0	-1 468,2	-1 498,7
Kultur- och fritidsnämnden	-249,1	-311,5	-312,1	-313,0
Bygglovs- och tillsynsnämnden	-56,0	-61,3	-61,2	-61,5
Natur- och stadsmiljönämnden	-194,7	-247,6	-242,9	-243,1
Revision	-3,6	-3,9	-3,9	-4,0
Överförmyndarnämnden	-7,8	-7,9	-7,9	-8,0
Summa nämnder	-6 802,8	-7 383,8	-7 413,2	-7 448,3
Reserverade medel	-208,2	-148,9	-341,3	-589,1
-varav för tillkommande lokaler	-57,1	-56,4	-116,4	-176,4
-varav utrymme för pris- och lönekomensation	-64,0	0,0	0,0	0,0
-varav för konjunktur/volymer/oförutsett	-57,7	-75,0	-195,7	-381,0
-varav volymer/oförutsett socialnämnden	-8,4	0,0	-10,0	-10,0
-varav för digitaliseringspott	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
-varav för heltid som norm	0,0	-4,0	-4,0	-4,0
-varav för minskad sjukfrånvaro	0,0	-2,0	-2,0	-2,0
-varav för bostadsanpassning	0,0	-1,6	-1,9	-2,0
-varav för invasiva arter	0,0	-0,9	0,0	0,0
-varav för bibliotek Trångsund	0,0	-2,0	-2,0	-2,0
-varav för fritidsgård Masmo	0,0	-2,0	-2,0	-2,0
-varav för finansieringsprincip (ofördelat)	-1,5	0,0	-2,3	-4,8
Finansförvaltning	138,6	104,2	253,9	285,2
-varav kapitaltjänstintäkter (internt)	321,2	339,8	342,3	344,8
-varav utbetalning pensioner intjänade < 1998	-97,5	-104,4	-105,1	-103,3
-varav upplösning av medfinansiering i statlig infrastruktur	-59,1	-60,5	-60,5	-60,5
Exploateringsverksamhet/gatukostnadsersättning	134,5	85,0	130,0	140,0
Avskrivningar	-210,2	-243,9	-263,9	-283,9
Summa verksamhetens nettokostnader	-6 948,2	-7 587,4	-7 634,6	-7 896,1
Allmän kommunalskatt	6 049,0	6 396,5	6 717,5	7 007,5
Prognos slutavräkning	-17,5	3,4	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	6 031,5	6 399,9	6 717,5	7 007,5
Inkomstutjämningsbidrag	643,1	529,6	557,9	585,7
Kostnadsutjämningsbidrag	247,4	241,6	226,4	200,4
Regleringsbidrag/-avgift	220,2	349,8	273,4	237,8
Avgift till LSS-utjämning	-171,4	-162,7	-163,6	-164,6
Kommunal fastighetsavgift	204,2	210,7	210,7	210,7
Generellt statsbidrag	8,2	0,0	0,0	0,0
Summa utjämning och generella statsbidrag	1 151,7	1 169,0	1 104,7	1 070,1
Summa skatt, utjämning, generella statsbidrag	7 183,1	7 568,9	7 822,2	8 077,6
Summa verksamhetens resultat	235,0	-18,4	187,6	181,4

Finansiella intäkter	243,6	425,0	457,9	493,2
Finansiella kostnader	-272,2	-436,9	-359,1	-373,0
Summa finansnetto	-28,7	-11,9	98,8	120,2
Årets resultat	206,3	-30,3	286,4	301,6
Årets resultat ekonomiskt mål	71,8	-115,3	156,4	161,6
Årets resultat % av skatt och utjämning	1%	-0,4%	3,7%	3,7%

Balansbudget

Tillgångar (mnkr)	2024	2025	2026
Anläggningstillgångar	17 079,0	17 946,7	18 782,8
Omsättningstillgångar	938,8	938,8	938,7
Summa tillgångar	18 017,8	18 885,5	19 721,5
Eget kapital, avsättningar och skulder (mnkr)			
Ingående eget kapital	7 380,0	7 540,4	7 826,3
Årets resultat	160,4	285,9	301,0
Summa eget kapital	7 540,4	7 826,3	8 127,3
Summa avsättningar	3 083,8	2 874,1	2 913,5
Långfristiga skulder	5 067,1	5 858,6	6 354,2
Kortfristiga skulder	2 326,5	2 326,5	2 326,5
Summa skulder	7 393,6	8 185,1	8 680,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	18 017,8	18 885,5	19 721,5

Finansieringsbudget

Den löpande verksamheten (mnkr)	2024	2025	2026
Årets resultat	-30,3	286,4	301,6
Justering för ej likviditetspåverkande poster	534,2	26,1	296,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten	503,9	312,5	598,1
Investeringsverksamheten (mnkr)	2024	2025	2026
Investeringar i anläggningstillgångar	-477,3	-493,5	-513,1
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-477,3	-493,5	-513,1
Finansieringsverksamheten (mnkr)	2024	2025	2026
Förändringar långfristiga fordringar	-571,5	-610,0	-580,0
Extern upplåning	544,9	791,0	495,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-26,6	181,0	-85,0
Årets kassaflöde	0,0	0,0	0,0

Investeringsplan

Koncernens investeringar	2024	2025	2026
Investeringar enligt lokalplaner/Nämnd			
Förskolenämnden	0,0	3,0	0,0
Grundskolenämnden	20,0	5,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	6,6	0,3	0,0
Summa lokalplaner	26,6	8,3	0,0
Övriga investeringar/Nämnd			
Bygglovs- och tillsynsnämnden	1,0	0,4	0,3
Förskolenämnden	6,5	6,5	6,5
Grundskolenämnden	11,0	11,0	11,0
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	0,0	0,0	0,0
Natur- och stadsmiljönämnden	130,0	122,4	117,0
Kommunstyrelsen	98,7	51,8	51,8
Kommunstyrelsen IT	26,3	15,3	15,6
Kultur- och fritidsnämnden	4,5	4,5	4,5
Socialnämnden	0,8	0,8	0,8
Vård- och omsorgsnämnden	4,9	4,9	4,9
Summa övriga investeringar	283,7	217,6	212,4
Summa nämndernas investeringar	310,3	225,9	212,4
Samhällsbyggandsinvesteringar			
Exploateringsprojekt	60,0	83,4	124,5
Investeringsprojekt	107,0	186,2	178,2
Summa samhällsbyggnadsprojekt	167,0	269,6	302,7
Summa investeringar i kommunen	477,3	495,5	515,1
MoB 2023–2025	518,5	447,8	489,0
Bolagens investeringar			
Huddinge samhällsfastigheter AB	411,5	706,4	986,9
Huge Bostäder AB	1 230,0	1 183,0	938,0
Södertörns Energi AB (konc)	92,0	109,5	62,5
Söderenergi AB	39,4	40,0	40,9
SRV	20,5	20,5	20,5
SBFF	4,4	4,7	5,0
Summa bolagens investeringar	1 797,8	2 064,1	2 053,8
Summa skattefinansierade investeringar	888,8	1 201,9	1 502,0
Summa affärsinvesteringar	1 386,3	1 357,7	1 066,9
Summa investeringar koncernen	2 275,0	2 559,6	2 568,9

Bilaga Enskilda budgetposter⁸

Nämnd	Förklaringar till plan 2024	Tkr	Engångs- belopp
FSN	Städupphandling - effekthemtagning	-3 587	
FSN	Tidigareläggning av strukturplan	-200	
FSN	Höjt PO-pålägg (inkl externa utförare)	6 166	
FSN	Oförutsett/luft i systemet, 1% av ram	9 200	
FSN	Löne- och priskompensation 3 procent	26 700	
FSN	Särskild satsning, kompetensutveckling	2 000	
FSN	Särskild satsning, stöd till barn med särskilda behov	3 000	
FSN	Särskild satsning, modersmålsutveckling	1 000	
FSN	Särskild satsning, öppen förskola i Visättra	1 500	
FSN	Volymomräkning (298 platser)	-30 880	
FSN	Ny hyresavtalsperiod HUSF	7 177	
FSN	Ny avtalsperiod HUSF effekt externa	3 668	
	Förklaringar till plan 2025		
FSN	Volymomräkning	-2 049	
	Förklaringar till plan 2025		
FSN	Volymomräkning	34	
Nämnd	Förklaringar till plan 2024	Tkr	Engångs- belopp
GSN	Volymomräkning	-20 023	
GSN	Tidigareläggning av strukturplan 2023	-300	
GSN	Stärkta skolbibliotek - generella statsbidrag	-273	
GSN	Nationella prov - generella statsbidrag	-1 345	
GSN	Övrigt generella statsbidrag (avrundning)	18	
GSN	Städupphandling - effekthemtagning	-4 940	
GSN	Objektsledare digitalisering	850	
GSN	Höjt PO-pålägg (inkl externa utförare)	13 366	
GSN	Statsbidrag Digitala nationella prov	1 211	Delvis
GSN	Löne- och priskompensation (äskande)	73 000	
GSN	Oförutsett/luft i systemet, 1% av ram	20 000	
GSN	Särskild satsning socioekonomiskt stöd	20 000	
GSN	Särskild satsning, stöd till barn med särskilda behov	7 000	
GSN	Särskild satsning, modersmål	1 500	
GSN	Särskild satsning, elevhälsa	3 000	
GSN	Särskild satsning, kvalitet på fritidshem	4 000	
GSN	Särskild satsning, minskade barngrupper	5 000	
GSN	Särskild satsning, utredning tillagningskök	500	
GSN	Särskild satsning, skolornas ute- och rastmiljöer	6 000	
GSN	Särskild satsning, utred införande av Borlängemodellen	500	
GSN	Särskild satsning, utred bemannade skolbibliotek	500	

⁸ Grönmarkerade satsningar är Vänsterpartiets tillägg på Mittenstyrets budgetposter.

GSN	Hyresförändring inkl ny avtalsperiod HUSF	15 889
GSN	Hyreseffekt externa utförare	9 737

Förklaringar till plan 2025

GSN	Volymomräkning	-12 133
GSN	Statsbidrag Digitala nationella prov	-886

Förklaringar till plan 2026

GSN	Volymomräkning	-10 976
GSN	Statsbidrag Digitala nationella prov	-768

Nämnd	Förklaringar till plan 2024	Tkr	Engångs- belopp
GAN	Städupphandling - effekthemtagning	-821	
GAN	Framtagande av strukturprogram för komvux	-600	
GAN	Utreda samlokalisering gymnasiesärskola och grundsärskola	-200	
GAN	Objektsledare digitalisering	1 700	
GAN	Volymomräkning	5 626	
GAN	Hyresförändring inkl ny avtalsperiod HUSF	8 542	
GAN	Lönekomensation, 3 procent	12 000	
GAN	Oförutsett/luft i systemet, 1% av ram	8 100	
GAN	Särskild satsning, modersmål	500	
GAN	Särskild satsning, yrkesutbildning	2 000	
GAN	Särskild satsning, kvalitet SFI	2 000	
GAN	Programvalspriser 3,4%	7 500	
GAN	Programprishöjning Introduktionsprogrammet	1 300	
GAN	Höjt PO-pålägg	3 221	
GAN	Statsbidrag grundläggande behörighet yrkesprogram	638	
GAN	Statsbidrag förstärkning av SFI	313	
GAN	Ändrad riksnorm försörjningsstöd	5 300	
GAN	Effektivisering av organisation och minskade volymer	-16 800	
GAN	Omställningsarbete avseende boende för nyanlända	-2 000	
GAN	Generellt statsbidrag med anledning av kriget i Ukraina.	-4 100	
GAN	Admin i syfte att kunna erbjuda fler sommarjobb	-200	
Förklaringar till plan 2025			
GAN	Volymomräkning	6 121	
GAN	Statsbidrag grundläggande behörighet yrkesprogram	1 265	
GAN	Ökade lokalkostnader	1 098	
GAN	Statsbidrag förstärkning av SFI	303	
GAN	Effektivisering av organisation	-3 000	
Förklaringar till plan 2026			
GAN	Volymomräkning	8 403	
GAN	Ökade lokalkostnader	1 455	
GAN	Statsbidrag grundläggande behörighet yrkesprogram	-453	

Nämnd	Förklaringar till plan 2024	Tkr	Engångs- belopp
VON	Utökad bemanning sjuksköterskor - generellt statsbidrag (se även 2022)	-4 072	
VON	Städupphandling - effekthemtagning	-436	
VON	Motverka ensamhet bland äldre	-750	
VON	Utreda bemanningsstrategi och utveckla kompetensen inom hemtjänsten	-500	
VON	Överflytt ansvar färdtjänst & riksfärdstjänst	-2 643	
VON	Oförutsett/luft i systemet, 1% av ram	13 500	
VON	Höjt PO-pålägg	7 204	
VON	Motverka ensamhet bland äldre	750	
VON	Äldrevänlig kommun	250	Ja
VON	Ökade kostnader enligt befolkningsprognos/beräkning	22 759	
VON	Ny avtalsperiod HUSF	9 200	
VON	Ny avtalsperiod HUSF effekt externa	3 200	
VON	Löne- och priskompensation, 3 procent	42 000	
VON	Särskild satsning, kompetensutveckling	3 000	
VON	Särskild satsning, stärkt kvalitet funktionshindersområdet	1 000	
VON	Särskild satsning, påbörja avveckling av LOV	500	
VON	Särskild satsning, pilotprojekt sex timmars arbetsdag SÄBO	1 000	
VON	Statsbidrag indragning Stärkt rätt till personlig assistans	-2 147	
	Förklaringar till plan 2025		
VON	Äldrevänlig kommun	-250	
VON	Volymräkning	26 583	
VON	Statsbidrag indragning Stärkt rätt till personlig assistans	-2 163	
	Förklaringar till plan 2026		
VON	Volymräkning	32 620	
VON	Statsbidrag indragning Stärkt rätt till personlig assistans	-2 123	
Nämnd	Förklaringar till plan 2024	Tkr	Engångs- belopp
SN	Städupphandling - effekthemtagning	-266	
SN	Statsbidrag Skyddat boende våldsutsatta	1 927	
SN	Kunskapsbaserad socialtjänst	8 000	
SN	Höjt PO-pålägg	2 291	
SN	Statsbidrag Skyddat boende våldsutsatta förstärkning, se ovan	49	
SN	Volymräkning	-2 357	
SN	Ny avtalsperiod HUSF	800	
SN	Åskande	44 100	
SN	Löne- och priskompensation, 3 procent	14 400	
SN	Social fond, 1% av ram	4 500	
SN	Särskild satsning, kompetensutveckling	1 000	
SN	Särskild satsning, våld i nära relationer	3 000	

SN	Särskild satsning, avhopparverksamhet	6 000
SN	Särskild satsning, fler fältsekreterare	4 000
SN	Särskild satsning, pilotverksamhet sex timmars arbetsdag IFO	1 000

Förklaringar till plan 2025

SN	Tillskott volymer	-3 000
SN	Kunskapsbaserad socialtjänst	10 600
SN	Tillskott 2024 flytt till reserverade medel	-10 000
SN	Volymräkning	2 541
SN	Omställning och ökade volymer	5 000

Förklaringar till plan 2026

SN	Volymräkning	3 921
----	--------------	-------

Nämnd	Förklaringar till plan 2024	Tkr	Engångs- belopp
NSN	Fällning av fosfor i Drevviken	-3 050	
NSN	Prisökning nytt avtal parkskötsel	1 000	
NSN	Vinterväghållning, nytt avtal	8 000	
NSN	Städupphandling - effekthemtagning	-107	
NSN	Organisatorisk förändring BTN	300	
NSN	Prisökningar	3 000	
NSN	Höjt PO-pålägg	2 779	
NSN	Invasiva arter	-500	
NSN	Kapitaltjänstkostnader	14 600	
NSN	Miljöprogrammet, naturvårdande insatser	900	Ja
NSN	Miljöprogrammet, Kynäsberget	300	Ja
NSN	Miljöprogrammet, aluminiumfällning Drevviken	600	Ja
NSN	Miljöprogrammet, inventering av sjöars status	300	Ja
NSN	SVOA och index	3 700	
NSN	Rent vatten/ Vattenstatus	250	Ja
NSN	Drift och underhåll arrendegårdar	2 300	Delvis
NSN	Tillgängliga & attraktiva friluftsmiljöer	1 500	
NSN	Volymräkning	-139	
NSN	Övertagande av nya och tillkommande objekt	1 500	
NSN	Lönekompensation 3 procent	1 200	
NSN	Särskild satsning, klimatfond	4 000	
NSN	Särskild satsning, feministisk stadsplanering	1 000	
NSN	Särskild satsning, upprustning av miljöprogrammet utemiljöer	3 000	
NSN	Särskild satsning, flera mötesplatser och lekparkar	4 000	
NSN	Särskild satsning, inför GYF	500	
NSN	Särskild satsning, rening av sjöar	2 000	

Förklaringar till plan 2025

NSN	Vinterväghållning, nytt avtal	100
-----	-------------------------------	-----

NSN	Rent vatten/ Vattenstatus	-250
NSN	Drift och underhåll arrendegårdar	-900
NSN	Miljöprogrammet, naturvårdande insatser	-900
NSN	Miljöprogrammet, Kynäsberget	-300
NSN	Miljöprogrammet, aluminiumfällning Drevviken	-600
NSN	Miljöprogrammet, inventering av sjöars status	-300
NSN	Fällning av fosfor i Drevviken	-2 250
NSN	Volymräkning	150
NSN	Övertagande av nya och tillkommande objekt	500

Förklaringar till plan 2026

NSN	Volymräkning	232
-----	--------------	-----

Nämnd	Förklaringar till plan 2024	Tkr	Engångs- belopp
BTN	Livsmedel - efterhandsdebitering inom livsmedelskontroll	-100	
BTN	Bostadsanpassning	100	
BTN	Städupphandling - effekthemtagning	-100	
BTN	Tillsyn enskilda avlopp	350	Ja
BTN	Geodatatjänster till övriga förvaltningar	1 000	
BTN	Organisatorisk förändring	-300	
BTN	Höjt PO-pålägg	705	
BTN	Företagarvänligt	1 500	
BTN	Volymräkning	-225	
BTN	Oförutsett/luft i systemet, 1% av ram	560	
BTN	Löne- och priskompensation 3 procent	1 800	

Förklaringar till plan 2025

BTN	Tillsyn enskilda avlopp	-350
BTN	Volymräkning	242

Förklaringar till plan 2026

BTN	Volymräkning	374
-----	--------------	-----

Nämnd	Förklaringar till plan 2024	Tkr	Engångs- belopp
KFN	Strukturprogram ridskoleverksamhet	-100	
KFN	Volymräkning	-551	
KFN	Fritidsbank - pilot	500	Ja, 2023-5
KFN	Städupphandling - effekthemtagning	-326	
KFN	Motverka ensamhet bland äldre	-750	

KFN	Komp. för indragna riktade statsbidrag till bibliotek	900
KFN	Objektsledare digitalisering	850
KFN	Fritidsgård Visättra	2 200
KFN	Källbrinks konstgräsplan kapitaltjänstkostnader	300
KFN	Nämndsekreterare omorganisation justering	300
KFN	Kommunikation omorganisation justering	440
KFN	Arvode nämndordförande	-380
KFN	Höjt PO-pålägg	299
KFN	Resurs komplicerade lokalprojekt	1 000
KFN	Äldres ensamhet	750
KFN	Stöd föreningsverksamhet	2 000
KFN	Fritidsgård utsälje	1 500
KFN	Kapitaltjänstkostnader Fleminghallen bibliotek	480
KFN	Hyra fleminghallen	1 000
KFN	Ridstall sundby gård	2 944
KFN	Grantorps fritidsgård	2 270
KFN	Ny avtalsperiod HUSF	25 500
KFN	Löne- och priskompensation, 3 procent	7 800
KFN	Oförutsett/luft i systemet, 1% av ram	2 500
KFN	Särskild satsning, stöd till studieförbunden	4 000
KFN	Särskild satsning, utreda lokal för fritidsgård i Masmo	3 000
KFN	Särskild satsning, avgiftsfri kulturskola	3 000
KFN	Särskild satsning, bibliotek Trångsund	500
KFN	Särskild satsning, normkritiskt tänkande fritids	500
	Förklaringar till plan 2025	
KFN	Volymräkning	595
	Förklaringar till plan 2026	
KFN	Volymräkning	916

Nämnd	Förklaringar till plan 2024	Tkr	Engångs- belopp
KS	Val europaparlament	2 700	Ja
KS	Avgifter förbund	100	
KS	SBFF	1 100	
KS	Handlingsplan lokalförsörjning	-700	
KS	Utredning äldrevänlig kommun	-200	
KS	Arvoden förtroendevalda	400	
KS	Städupphandling - effekthemtagning	-409	
KS	Platsutveckling Sundby gård, Flottsbro, Huddinge som besöksdestination	-1 000	
KS	Utreda samlad funktion för kost- och måltidsbespisning	-500	
KS	Kartlägga orsaker bakom sjukfrånvarotalen	-300	
KS	Utreda möjligheten att införa heltid som norm	-300	
KS	Utreda finansiella mål	-300	
KS	Utreda möjligheterna till språkkompetensutveckling	-300	

KS	Miljöprogram - handlingsplan, tillfällig förstärkning	-500	
KS	Geodatatjänster	-1 000	
KS	Överflytt ansvar färdtjänst & riksfärdstjänst	2 643	
KS	Objektsledare digitalisering	-3 400	
KS	Nämndsekreterare omorganisation justering	-300	
KS	Kommunikation omorganisation justering	-440	
KS	Arvode nämndordförande	380	
KS	Omställningsmedel (från reserverade medel)	10 000	
KS	Höjt PO-pålägg	913	
KS	Miljöprogrammet	500	Ja
KS	Miljöprogrammet vattenresurs	1 000	
KS	Social hållbarhet/demokrati/äldreperspektiv	4 000	
KS	Trygghet och säkerhet	4 600	
KS	Utökning kommunalråd	3 600	
KS	Lokaler och handlingsplaner	5 000	
KS	Nytt kommunhus	10 000	Ja
			Ja 2024-
KS	Kommunens vision	1 000	2025
KS	Attraktiv arbetsgivare	1 000	
KS	Arrangemang/evenemang	500	Ja
KS	Volymräkning	-1 701	
KS	Tomma lokaler Kommunalvägen 1-5	800	
KS	Ny avtalsperiod HUSF	-100	
KS	Löne- och priskompensation 3 procent	21 300	
KS	Oförutsett/luft i systemet, 1% av ram	7 040	
KS	Särskild satsning, motverka digitalt utanförskap	1 000	
KS	Särskild satsning, ökat valdeltagande	2 000	
KS	Särskild satsning, utreda medborgarkontor	500	
	Förklaringar till plan 2025		
KS	Avgifter förbund	100	
KS	SBFF	1 100	
KS	Kommunala trygghetskameror	700	
KS	Arvoden förtroendevalda	400	
KS	Miljöprogrammet	-1 500	
KS	Nytt kommunhus	-10 000	
			Ja 2024-
KS	Kommunens vision	500	2025
KS	Arrangemang/evenemang	-500	
KS	Volymräkning	1 838	
	Förklaringar till plan 2026		
KS	Kommunens vision	-1 500	
KS	Volymräkning	2 829	